ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (δεύτερο πενταμελές τμήμα) της 15ης Σεπτεμβρίου 1995 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις Τ-458/93 και Τ-523/93,

Empresa Nacional de Urânio SA (ENU), εταιρία πορτογαλικού δικαίου, με έδρα την Urgeiriça, Nelas (Πορτογαλία), εκπροσωπούμενη από τον João Luís dos Reis Mota de Campos, δικηγόρο Λισσαβώνας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Joaquin Calvo Basáran, 34, boulevard Ernest Feltgen,

προσφεύγουσα-ενάγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον António Caeiro, νομικό σύμβουλο, και τον Jürgen Grunwald, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg

καθής-εναγομένη,

που έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 19ης Ιουλίου 1993, σχετικά με την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου του άρθρου

* Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική.

53 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, με την οποία απορρίφθηκαν οι αιτήσεις που η προσφεύγουσα είχε υποβάλει στην Επιτροπή, με το έγγραφο της 21ης Δεκεμβρίου 1990, προκειμένου να επιλυθεί το πρόβλημα της διαθέσεως της παραγωγής ουρανίου, και την αναγνώριση της ευθύνης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενεργείας για τη ζημία που υπέστη η προσφεύγουσα-ενάγουσα (στο εξής: προσφεύγουσα) από την προβαλλομένη παράβαση των κανόνων της Συνθήκης,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(δεύτερο πενταμελές τμήμα),

συγκείμενο από τους B. Vesterdorf, Πρόεδρο, D. P. M. Barrington, A. Saggio, H. Kirschner και A. Καλογερόπουλο, δικαστές,

γραμματέας: H. Jung

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 5ης Απριλίου 1995,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Πραγματικά περιστατικά και διαδικασία

1 Η Empresa Nacional de Urânio SA (στο εξής: ENU) ασχολείται με την εκμετάλλευση ορυχείων, προσανατολιζόμενη κυρίως στην παραγωγή συμπυκνωμένου

φυσικού ουρανίου ($U_3 O_8$), στο πορτογαλικό έδαφος. Κατά τα έγγραφα της δικογραφίας, η παραγωγή αυτή είναι της τάξεως των 200 τόνων ετησίως, προερχομένη από το ορυχείο της Urgeiriça. Η διάθεση του αποθέματος ουρανίου αποτελεί για την ENU, η οποία δεν διαθέτει άλλους πόρους πέραν αυτών που προέρχονται από την πώληση του ουρανίου που παράγει, προϋπόθεση της διατηρήσεως της βιομηχανικής της δραστηριότητας. Το συμπυκνωμένο ουράνιο χρησιμοποιείται στους βιομηχανικούς πυρηνικούς αντιδραστήρες. Ελλείψει πυρηνικών εργοστασίων στην Πορτογαλία, δεν υφίσταται στη χώρα αυτή καμία δυνατότητα χρήσεως του συμπυκνωμένου ουρανίου που παράγει η ENU, η οποία είναι υποχρεωμένη εξ αυτού του λόγου να εξάγει το σύνολο της παραγωγής της.

2 Κατά τις συγκλίνουσες παρατηρήσεις των διαδίκων, η παραγωγή της ENU αντιπροσωπεύει περίπου το 1,5 % της καταναλώσεως φυσικού ουρανίου εντός της Κοινότητας, η οποία ανέρχεται σε 14 000 τόνους περίπου ετησίως (βλ. την ετήσια έκθεση του Οργανισμού Εφοδιασμού της Ευρατόμ για το 1987, σ. 15), ενώ η κοινοτική παραγωγή ουρανίου είναι της τάξεως των 3 500 έως 4 000 τόνων ετησίως. Το 1987, το 72,5 % των κοινοτικών αναγκών καλύπτονταν από χώρες εκτός Κοινότητας (ibidem, σ. 19). Το ποσοστό αυτό δεν παρουσίασε αισθητές μεταβολές κατά τα επόμενα έτη. Ανήλθε στο 81 % το 1992 (ibidem, για το 1992, σ. 33), ενώ η κατανάλωση παρέμεινε σχετικώς σταθερή, εντός της Κοινότητας, όλη αυτή την περίοδο.

3 Μέχρι το 1990, η ENU πωλούσε 136 τόνους συμπυκνωμένου ουρανίου ετησίως, ήτοι περίπου τα τρία τέταρτα της παραγωγής της, στην τιμή των 27 δολλαρίων ΗΠΑ (US$) ανά λίβρα, στην Électricité de France (στο εξής: EDF), με την οποία είχε συνάψει πολυετή σύμβαση προ της προσχωρήσεως της Πορτογαλίας στην Ευρατόμ. Εντούτοις, επειδή οι τιμές που ίσχυσαν επί ορισμένα έτη για συμβάσεις αγοράς τοις μετρητοίς με άμεση παράδοση (ήτοι στην αγορά που καλείται «spot») δεν κάλυπταν τα έξοδα παραγωγής της, η ENU συσσώρευσε αποθέματα, πράγμα το οποίο έθεσε σε σοβαρό κίνδυνο τα σχέδιά της για την εκμετάλλευση νέου κοιτάσματος στη Niza (Πορτογαλία), πλουσιοτέρου και με μικρότερο κόστος εξορύξεως. Επιπλέον, η λήξη, στις 31 Δεκεμβρίου 1990, της συμβάσεως που είχε συνάψει με την EDF στέρησε την ENU από τη μόνη εγγύηση πωλήσεως, κατά την άποψή της, «υπό συνθήκες ελαχίστου ορίου αποδοτικότητας».

4 Στο πλαίσιο αυτό, κατόπιν της προσχωρήσεως της Πορτογαλικής Δημοκρατίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, η ENU υπέβαλε στον Οργανισμό Εφοδιασμού της Ευρατόμ (στο εξής: Οργανισμός), με έγγραφο της 8ης Οκτωβρίου 1987, προσφορά πωλήσεως 350 τόνων συμπυκνωμένου ουρανίου (U_3O_8) που θα έπρεπε να παραδοθούν μεταξύ 1987 και 1991, για να ασκήσει ο Οργανισμός το δικαίωμά του προαιρέσεως. Ο Οργανισμός διαβίβασε την προσφορά αυτή στους κοινοτικούς χρήστες με έγγραφα της 3ης Νοεμβρίου 1987. Πληροφόρησε την ENU, με έγγραφο της 5ης Νοεμβρίου 1987, ότι η προσφορά είχε αποσταλεί σε όλες τις επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και σε άλλους δυνητικούς αγοραστές εντός της Κοινότητας. Στο έγγραφο αυτό ανέφερε επιπλέον ότι θα διεβίβαζε την προσφορά σε μεσίτες στην περίπτωση κατά την οποία δεν θα παρουσιαζόταν κανένας ενδιαφερόμενος εντός της ταχθείσας προθεσμίας, όπως είχε συμφωνηθεί τηλεφωνικώς με την ENU. Κατόπιν της διαβιβάσεως της προσφοράς στους μεσίτες, άρχισαν απευθείας διαπραγματεύσεις μεταξύ της ENU και διαφόρων εταιριών. Οι διαπραγματεύσεις αυτές συνεχίστηκαν το 1988, αλλά δεν κατέληξαν στη σύναψη συμβάσεων πωλήσεως ουρανίου λόγω της τιμής που ζητούσε η ENU, η οποία ήταν υψηλότερη της τιμής που πρόσφεραν οι δυνητικοί αγοραστές.

5 Με έγγραφο της 10ης Οκτωβρίου 1988, η ENU επανέλαβε επισήμως το αίτημα που είχε υποβάλει στις 8 Οκτωβρίου 1987, όσον αφορά την εκ μέρους του Οργανισμού άσκηση του δικαιώματος προαιρέσεως επί του αποθέματος ουρανίου, το οποίο, κατά τις προβλέψεις της, θα ανερχόταν το 1990 στους 350 τόνους. Στις 8 Νοεμβρίου 1988 η Επιτροπή βεβαίωσε λήψη του εγγράφου αυτού υπογραμμίζοντας τη σημασία του προβλήματος που έθετε η ENU και διαβεβαιώνοντάς την ότι θεωρούσε την ικανοποιητική λύση του προβλήματος ως προτεραιότητα. Εξάλλου, κληθείσα από τον Υπουργό Ενεργείας της Πορτογαλικής Κυβερνήσεως να εξετάσει το πρόβλημα αυτό, η Επιτροπή απάντησε, με έγγραφο της 14ης Νοεμβρίου 1988, ότι θα το μελετήσει επισταμένως προκειμένου να καταλήξει σε θετική λύση.

6 Με έγγραφο της 2ας Αυγούστου 1989 προς τον Οργανισμό, η ENU ανέφερε ότι δεν είχε δοθεί ακόμη καμία λύση στο ζήτημα της διαθέσεως του αποθέματος ουρανίου. Με έγγραφο της 21ης Σεπτεμβρίου 1989, ο Οργανισμός πρότεινε να συζητηθεί εκ νέου, σε μια επόμενη συνεδρίαση με την ENU, το ζήτημα της βασικής τιμής των 25,80 ECU ανά λίβρα U_3O_8, η οποία φαινόταν «επί του παρόντος υπερβολικά υψηλή, ακόμη και για πολυετή σύμβαση, λαμβανομένης υπόψη της καταστάσεως της αγοράς, όπως τη γνωρίζει ο Οργανισμός». Κατά τη συνεδρίαση αυτή, στις 24 Οκτωβρίου 1989, ο Οργανισμός πρότεινε την αναζήτηση πραγματιστικής λύσεως σε συμφωνία με τους χρήστες, ήτοι βάσει της πειθούς και όχι του εξαναγκασμού. Με έγγραφο της 25ης Οκτωβρίου 1989, αντίγραφο του οποίου διαβιβάστηκε στην Επιτροπή, η ENU ζήτησε εκ νέου από τον Οργανισμό να ενεργήσει σύμφωνα με τους κανόνες της Συνθήκης.

7 Απαντώντας στο προπαρατεθέν έγγραφο της 25ης Οκτωβρίου 1989, ο επίτροπος Cardoso e Cunha, υπεύθυνος για τον τομέα ενεργείας και τον Οργανισμό, πληροφόρησε την ENU, με έγγραφο της 8ης Δεκεμβρίου 1989, ότι συμμεριζόταν την άποψη ότι «η πολιτική εφοδιασμού του Οργανισμού έπρεπε στο εξής να περιλάβει "ειδικό πρόγραμμα", που να παρέχει τη δυνατότητα αντιμετωπίσεως περιπτώσεων όπως η υπό κρίση» και κάλεσε τον Οργανισμό «να προχωρήσει στο στάδιο της συγκεκριμένης υλοποιήσεως του σχεδίου δράσεως που είχε εκπονήσει σχετικώς». Επιπλέον, απαντώντας σε γραπτή ερώτηση που της είχε υποβληθεί, η Επιτροπή δήλωσε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά τη σύνοδο του Απριλίου 1990, «ότι είχε δεσμευθεί στο πλαίσιο της Συνθήκης Ευρατόμ να αναζητήσει λύση του προβλήματος διαθέσεως της πορτογαλικής παραγωγής ουρανίου» (ερώτηση 190/90).

8 Κατά τη συνεδρίαση της 12ης Δεκεμβρίου 1989 ο Οργανισμός κοινοποίησε στην ENU, όπως προκύπτει από τις συγκλίνουσες παρατηρήσεις των διαδίκων, «προσχέδιο πρακτικών λύσεων για το σκέλος "πορτογαλικό ουράνιο" της πολιτικής εφοδιασμού», στο οποίο αναφερόταν ο επίτροπος Cardoso e Cuhna στο προπαρατεθέν έγγραφό του της 8ης Δεκεμβρίου 1989 υπό τον τίτλο «ειδικό πρόγραμμα». Το «προσχέδιο» αυτό προέβλεπε τα εξής:

«α) Η προτεινόμενη λύση συνίσταται στην κατανομή του πορτογαλικού ουρανίου μεταξύ των εταιριών παραγωγής ηλεκτρικής ενεργείας σύμφωνα με τις ακόλουθες αρχές:

— η πολιτική του Οργανισμού στον τομέα της προτιμήσεως για την κοινοτική παραγωγή ουρανίου θα είναι συμπληρωματική σε σχέση με τις εθνικές πολιτικές·

— θα εφαρμόζεται χωρίς διακρίσεις σε όλους τους παραγωγούς που υποβάλλουν σχετική αίτηση στον Οργανισμό·

— θα εφαρμόζεται μόνο στα υφιστάμενα ορυχεία (ικανότητα παραγωγής 1ης Ιανουαρίου 1990)·

— θα αποσκοπεί στη διατήρηση της δραστηριότητας των ορυχείων αυτών κατά τις περιόδους ύφεσης της αγοράς·

— το διαθέσιμο του κοινοτικού ουρανίου θα κατανέμεται βάσει του αντικειμενικότερου δυνατού κριτηρίου·

— οι παραγωγοί υπέρ των οποίων θα ισχύει το σύστημα θα πρέπει να δικαιολογούν τιμή κόστους χαμηλότερη της μέσης ετήσιας τιμής που καταβάλλουν οι κοινοτικοί χρήστες στο πλαίσιο των πολυετών συμβάσεων ("μέση πολυετής τιμή" του Οργανισμού) για το τρέχον έτος.

β) Οι λεπτομέρειες κατανομής και καθορισμού των τιμών που καταβάλλονται στους παραγωγούς θα είναι οι ακόλουθες:

— το ουράνιο θα κατανέμεται αναλόγως της εγκατεστημένης ισχύος των πυρηνικών εργοστασίων που εξυπηρετούν βιομηχανικούς ή εμπορικούς σκοπούς·

— η τιμή που θα καταβάλλεται στον παραγωγό (τιμή καθαρή στο εργοστάσιο, κοινοτικής μετατροπής, κατ' επιλογή) θα είναι η τιμή κόστους του παραγωγού αυξημένη κατά 10 %, τιμαριθμικώς αναπροσαρμοζόμενη (η τιμή κόστους θα πιστοποιείται από εταιρία ελεγκτών λογιστών και θα αναπροσαρμόζεται κάθε τρία έτη)·

— όταν η τιμή αγοράς θα υπερβαίνει κατά 10 % την τιμή κόστους του παραγωγού, το σύστημα δεν θα εφαρμόζεται.»

9 Η ENU δέχθηκε να θέσει ο Οργανισμός σε εφαρμογή το «ειδικό πρόγραμμα» που της ανακοίνωσε κατά τη σύσκεψη της 12ης Δεκεμβρίου 1989 προς αντιμετώπιση του προβλήματος της διαθέσεως του ουρανίου που παράγει. Εντούτοις, τόσο κατά τη σύσκεψη όσο και στα έγγραφά της της 31ης Ιανουαρίου και της 9ης Απριλίου 1990 γνωστοποίησε στον Οργανισμό τις αμφιβολίες της ως προς

την αποτελεσματικότητα του σχεδίου αυτού, όπως παρουσιάστηκε στην προηγούμενη σκέψη, καθόσον δεν επέβαλλε στους κοινοτικούς χρήστες, δυνάμει των διατάξεων του κεφαλαίου VI της Συνθήκης, τους τρόπους δράσεως που προέβλεπε.

10 Η προτεινόμενη λύση για το πρόγραμμα «πορτογαλικό ουράνιο» της πολιτικής εφοδιασμού συζητήθηκε μεταξύ του Οργανισμού και των χρηστών, αρχικώς μεν διμερώς, με την CEGB (Ηνωμένο Βασίλειο), τη Synatom (Βέλγιο) και την RWE (Γερμανία), στη συνέχεια δε, στο πλαίσιο πολυμερούς συσκέψεως η οποία πραγματοποιήθηκε στις 24 Απριλίου 1990. Ο Οργανισμός είχε προηγουμένως ενημερώσει τη συμβουλευτική του επιτροπή, με υπόμνημα της 20ής Μαρτίου 1990, για το ζήτημα του πορτογαλικού ουρανίου και για την πραγματοποίηση της συσκέψεως αυτής. Στο υπόμνημα αυτό ανέφερε ότι σε ερώτημα που απηύθυνε σχετικώς προς όλους τους κοινοτικούς καταναλωτές έλαβε απαντήσεις που κυμαίνονταν μεταξύ του:

— είμαστε έτοιμοι να υποστηρίξουμε μια δράση παρεμβατικού χαρακτήρα του Οργανισμού (ποσότητες και τιμές), υπό την προϋπόθεση ότι θα εφαρμοστεί εφ' όλων αδιακρίτως·

— οι ανάγκες μας καλύπτονται, η αιτούμενη τιμή είναι υπερβολικά υψηλή, η καλύτερη εξασφάλιση του εφοδιασμού είναι να παραμείνει το ουράνιο στο υπέδαφος.

11 Με το έγγραφό του της 2ας Μαΐου 1990 προς την ENU, κατόπιν της προαναφερθείσας συσκέψεως της 24ης του περασμένου Απριλίου, ο Οργανισμός επισήμανε ότι οι επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας δεν ήταν διατεθειμένες να αγοράσουν το ουράνιο σε τιμή υψηλότερη του ανωτάτου ορίου της τιμής που διαμορφώνεται στη μακράς διαρκείας προθεσμιακή αγορά, την οποία υπολόγιζαν τότε σε 20 US$ ανά λίβρα. Πρόσθεσε ότι οι επιχειρήσεις αυτές αμφισβητούσαν, στηριζόμενες στο προπαρατεθέν άρθρο 65, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, το δικαίωμα του Οργανισμού να τις υποχρεώσει να αγοράσουν πορτογαλικό ουράνιο σε υψηλότερη τιμή.

12 Μετά από διάφορες συνομιλίες και ανταλλαγή ογκώδους αλληλογραφίας με τον Οργανισμό και την Επιτροπή, η ENU ζήτησε από την Επιτροπή, με το έγγραφο της 21ης Δεκεμβρίου 1990,

κατά το άρθρο 53, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης και κατά το άρθρο 148 της Συνθήκης ΕΚΑΕ:

«α) να διατάξει, δυνάμει του άρθρου 53 της Συνθήκης, τον Οργανισμό (...) να αποκαταστήσει την ομαλή λειτουργία των προβλεπομένων στο κεφάλαιο VI της Συνθήκης μηχανισμών, επιβάλλοντας την τήρηση των διατάξεων των σχετικών με την κοινή πολιτική εφοδιασμού·

(...)

β) να ερευνήσει πάραυτα και να ενεργήσει κατόπιν σύμφωνα με τα πορίσματα της έρευνας αυτής, προκειμένου να εξακριβώσει πώς είναι δυνατόν, χωρίς η Επιτροπή να έχει προβεί σε οποιοδήποτε έλεγχο κατά το άρθρο 66 της Συνθήκης, οι κοινοτικοί χρήστες να προμηθεύονται ελεύθερα ουράνιο σε ξένες αγορές, μολονότι παραμένει διαθέσιμο το σύνολο της παραγωγής της ENU και μάλιστα σε εύλογη τιμή (...) και να προειδοποιήσει τις παραβάτιδες επιχειρήσεις, απευθείας ή μέσω του Οργανισμού, ότι θα λάβει μέτρα εναντίον τους σε περίπτωση πραγματοποιήσεως νέων εισαγωγών, όσο παραμένει προς πώληση η παραγωγή της ENU·

γ) (...) να συζητήσει (...) με την ENU το ύψος της εύλογης αποζημίωσης που πρέπει να καταβληθεί στην ENU προς αποκατάσταση της ζημίας που της προκάλεσαν η παράνομη παράλειψη της Επιτροπής και του Οργανισμού Εφοδιασμού, στο πλαίσιο ασκήσεως των κοινοτικών τους αρμοδιοτήτων·

δ) (...) να επιβάλει την τήρηση της αποφάσεώς της — την οποία δεν τήρησε ο Οργανισμός Εφοδιασμού — και (να διατάξει) τον Οργανισμό να εφαρμόσει "ειδικό πρόγραμμα" για την άμεση λύση του προβλήματος διαθέσεως του ουρανίου της ENU και (να επικουρήσει τον Οργανισμό) κατά την εφαρμογή αυτού του προγράμματος·

(...)

ε) (...) κατά συνέπεια (...) να διατάξει τον Οργανισμό να προβεί στην εκτέλεση της αποφάσεως που του απηύθυνε, εφαρμόζοντας μια ικανοποιητική λύση του προβλήματος της ENU — με την επιφύλαξη της εφαρμογής των διατάξεων της Συνθήκης κατά τρόπο που να καθιστά δυνατή την αντιμετώπιση μελλοντικών δυσχερειών».

13 Δεδομένου ότι η Επιτροπή δεν έλαβε θέση, η ENU άσκησε κατά της Επιτροπής, στις 3 Απριλίου 1991, προσφυγή κατά παραλείψεως, δυνάμει του άρθρου 148 της Συνθήκης. Με την απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 1993, υπόθεση C-107/91, ENU κατά Επιτροπής (Συλλογή 1993, σ. I-599, σκέψεις 32 έως 34), το Δικαστήριο έκρινε ότι η Επιτροπή παρέλειψε, κατά παράβαση του άρθρου 53, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΕ, να λάβει απόφαση επί της αιτήσεως της ENU που ήγαγε ενώπιόν της τη σιωπηρή άρνηση του Οργανισμού να ασκήσει το δικαίωμά του προαιρέσεως επί της παραγωγής πορτογαλικού ουρανίου και να εφαρμόσει το προαναφερθέν «ειδικό πρόγραμμα» της πολιτικής εφοδιασμού.

14 Επιπλέον, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 20 Οκτωβρίου 1992 (υπόθεση Τ-458/93) η ENU ζήτησε, δυνάμει του άρθρου 188, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, να υποχρεωθεί η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενεργείας να την αποζημιώσει για τη ζημία που υπέστη λόγω της προβαλλομένης παραβάσεως εκ μέρους της Επιτροπής των διατάξεων της Συνθήκης ΕΚΑΕ. Με διάταξη της 27ης Σεπτεμβρίου 1993, το Δικαστήριο παρέπεμψε την υπόθεση ενώπιον του Πρωτοδικείου, κατ' εφαρμογή της αποφάσεως 93/350/Ευρατόμ, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 1993, περί τροποποιήσεως της αποφάσεως 88/591/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ περί ιδρύσεως του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΕΕ L 144, σ. 21). Η έγγραφη διαδικασία διεξήχθη κανονικά ενώπιον του Δικαστηρίου, στη συνέχεια δε ενώπιον του Πρωτοδικείου.

15 Εξάλλου, από τις παρατηρήσεις της Επιτροπής, που επιβεβαιώθηκαν από την προσφεύγουσα, προκύπτει ότι, χάρη στις προσπάθειες που κατέβαλε ο Οργανισμός, η ENU υπέγραψε με κοινοτικό χρήστη, τον Ιούνιο του 1993, σύμβαση πωλήσεως για 50 τόνους ουρανίου σε συμπυκνωμένη μορφή. Αργότερα, συνήφθη από την ENU τον Οκτώβριο του 1993 μια άλλη σύμβαση πωλήσεως που προέβλεπε την προμήθεια 100 έως 200 τόνων ουρανίου το 1993 και το 1994. Οι συγκεκριμένες αυτές πωλήσεις πραγματοποιήθηκαν σε τιμή πολύ χαμηλότερη από την τιμή στην οποία η ENU είχε δεχθεί να προσφέρει το ουράνιό της στο πλαίσιο του «ειδικού προγράμματος» (βλ. ανωτέρω σκέψη 8).

16 Προς εκτέλεση της προπαρατεθείσας αποφάσεως του Δικαστηρίου της 16ης Φεβρουαρίου 1993, ENU κατά Επιτροπής, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 19 Ιουλίου 1993, την απόφαση 93/428/Ευρατόμ, για την εφαρμογή του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 53 της Συνθήκης ΕΚΑΕ (ΕΕ L 197, σ. 54, στο εξής: απόφαση). Με την απόφαση αυτή απορρίπτεται το σύνολο των αιτημάτων που διατύπωσε η ENU με την προπαρατεθείσα καταγγελία της της 21ης Δεκεμβρίου 1990 (βλ. ανωτέρω σκέψη 12).

17 Υπό τις συνθήκες αυτές, με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 27 Σεπτεμβρίου 1993 (υπόθεση Τ-523/93), η ENU ζήτησε την ακύρωση της αποφάσεως. Με διάταξη της 16ης Δεκεμβρίου 1994 το Πρωτοδικείο (δεύτερο πενταμελές τμήμα) διέταξε τη συνεκδίκαση της υποθέσεως αυτής με την προπαρατεθείσα υπόθεση Τ-458/93, προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως. Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία χωρίς προηγούμενη διεξαγωγή αποδείξεων. Οι διάδικοι προσκόμισαν ορισμένα έγγραφα και απάντησαν γραπτώς, προ της ημερομηνίας της συνεδριάσεως, στις ερωτήσεις που τους είχε θέσει το Πρωτοδικείο στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου. Η προφορική διαδικασία διεξήχθη στις 5 Απριλίου 1995.

Αιτήματα των διαδίκων

18 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει άκυρη την απόφαση·

— να αναγνωρίσει ότι η παράβαση των διατάξεων των κεφαλαίων VI και VII της Συνθήκης ΕΚΑΕ, εις βάρος της πραγματοποιήσεως των σκοπών της Κοινότητας που εξαγγέλλονται στο άρθρο 2, στοιχεία γ', δ' και ζ', της Συνθήκης, της προκάλεσε ζημία η οποία είναι προς το παρόν αδύνατον να υπολογιστεί με ακρίβεια·

— να υποχρεώσει την Κοινότητα να αποκαταστήσει τη ζημία αυτή βάσει κανόνων που θα συμφωνηθούν μεταξύ των διαδίκων ή, ελλείψει συμφωνίας εντός των 60 ημερών από της δημοσιεύσεως της αποφάσεως, κατά τις λεπτομέρειες που θα καθορίσει το Πρωτοδικείο·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

19 Η καθής-εναγομένη (στο εξής: καθής) ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή ακυρώσεως ως αβάσιμη·

— να κρίνει την αγωγή αποζημιώσεως απαράδεκτη·

— επικουρικώς, να κρίνει την αγωγή αυτή αβάσιμη·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του ακυρωτικού αιτήματος

20 Η προσφεύγουσα ζητεί την ακύρωση της προαναφερθείσας αποφάσεως, καθόσον απορρίπτει τα αιτήματα που είχε υποβάλει με το προπαρατεθέν έγγραφο της 21ης Δεκεμβρίου 1990 (σκέψη 12), βάσει του άρθρου 53, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, προκειμένου να λυθεί το πρόβλημα της πωλήσεως του ουρανίου που παράγει. Για την εξέταση της παρούσας προσφυγής τα αιτήματα αυτά μπορούν να ταξινομηθούν κατά τον ακόλουθο τρόπο. Προκειμένου να εξασφαλισθεί ότι ο Οργανισμός ασκεί το δικαίωμα προαιρέσεως επί της παραγωγής αυτής και το αποκλειστικό του δικαίωμα να συνάπτει συμβάσεις προμηθείας μεταλλευμάτων, σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης, η ENU κάλεσε,

κατ' ουσίαν, την Επιτροπή, αφενός, να διατάξει τον Οργανισμό να αποκαταστήσει την εύρυθμη λειτουργία των οριζομένων από τη Συνθήκη στο πλαίσιο του κεφαλαίου VI μηχανισμών και, αφετέρου, να τερματίσει, δυνάμει των ιδίων αυτών διατάξεων, τον ελεύθερο εφοδιασμό των κοινοτικών χρηστών από χώρες εκτός της Κοινότητας, ενώ η παραγωγή της ENU είναι διαθέσιμη σε μη καταχρηστική τιμή (Α). Εξάλλου, για να λυθεί το επείγον πρόβλημα της διαθέσεως των αποθεμάτων ουρανίου, η ενδιαφερομένη ζήτησε από την Επιτροπή να διατάξει τον Οργανισμό να εφαρμόσει «το ειδικό πρόγραμμα» της πολιτικής εφοδιασμού που αφορά το πορτογαλικό ουράνιο (βλ. ανωτέρω σκέψη 8) (Β).

Α — *Επί του αιτήματος της εφαρμογής των μηχανισμών που προβλέπονται στο κεφάλαιο VI της Συνθήκης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η διάθεση του ουρανίου που προσφέρει η ENU*

Συνοπτική έκθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

21 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η άρνηση της Επιτροπής να ικανοποιήσει το αίτημά της, το οποίο συνίσταται στο να υποχρεωθεί ο Οργανισμός να ασκήσει το δικαίωμά του προαιρέσεως και το αποκλειστικό του δικαίωμα να συνάπτει τις συμβάσεις προμηθείας προκειμένου να εξασφαλιστεί η διάθεση του ουρανίου που παράγει, αγνοεί τους μηχανισμούς που προβλέπονται στο κεφάλαιο VI της Συνθήκης ΕΚΑΕ. Αμφισβητεί, πρώτον, ότι η εύρυθμη λειτουργία των μηχανισμών αυτών διασφαλίζεται, όπως ισχυρίζεται η Επιτροπή στην απόφαση, από τον κανονισμό του Οργανισμού, περί καθορισμού των διαδικασιών αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως των μεταλλευμάτων, αρχικών υλικών και ειδικών σχασίμων υλικών, ο οποίος εκδόθηκε στις 5 Μαΐου 1960, κατ' εφαρμογή του έκτου εδαφίου του άρθρου 60 της Συνθήκης, και συμπληρώθηκε από τον κανονισμό του Οργανισμού της 15ης Ιουλίου 1975 (ΕΕ ειδ. έκδ. 12/001, σ. 35 και σ. 91· στο εξής: Κανονισμός).

22 Συναφώς, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει, εκ προοιμίου, ότι οι κανόνες του κεφαλαίου VI της Συνθήκης δεν αναθεωρήθηκαν ποτέ και εξακολουθούν επομένως να ισχύουν εξ ολοκλήρου, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1971, 7/71, Επιτροπή κατά Γαλλίας (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 1049, σκέψεις 10 έως 28). Υπό τις συνθήκες αυτές, θεωρεί ότι οι απλοποιημένες διαδικασίες αντιπαραθέσεως προσφορών και ζητήσεων όσον αφορά

τα μεταλλεύματα και τα αρχικά υλικά που θεσπίζονται με τα άρθρα 5 και 5α του Κανονισμού είναι πλημμελείς, καθόσον συνιστούν παράβαση του συστήματος αντιπαραθέσεως που προβλέπει το άρθρο 60 της Συνθήκης ΕΚΑΕ.

23 Όσον αφορά ειδικότερα το προπαρατεθέν άρθρο 5α, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, εκ προοιμίου, ότι ο προπαρατεθείς Κανονισμός του Οργανισμού της 15ης Ιουλίου 1975, με τον οποίο προστέθηκε το άρθρο αυτό στον Κανονισμό, εκδόθηκε κατά παράβαση ουσιώδους τύπου. Πράγματι, δεν εγκρίθηκε από την Επιτροπή, όπως προβλέπει το άρθρο 60 της Συνθήκης και, εν πάση περιπτώσει, δεν μνημονεύει, στις αιτιολογικές αναφορές του, οποιαδήποτε απόφαση περί εγκρίσεως.

24 Επί της ουσίας, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι, καθόσον προβλέπει ότι «οι καταναλωτές έχουν δικαίωμα να απευθύνονται απευθείας στους παραγωγούς και να διαπραγματεύονται ελεύθερα με τον παραγωγό της εκλογής τους τη σύμβαση προμηθείας», το άρθρο 5α αντιβαίνει προς το άρθρο 60 της Συνθήκης, το οποίο παρέχει αποκλειστική εξουσιοδότηση στον Οργανισμό να καθορίζει, με τον Κανονισμό του, τους τρόπους αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως που είναι υποχρεωμένοι να του απευθύνουν οι παραγωγοί και οι χρήστες για να μπορέσει να ασκήσει το δικαίωμά του προαιρέσεως και το αποκλειστικό του δικαίωμα να συνάπτει συμβάσεις προμηθείας.

25 Επομένως, το άρθρο 5α συνιστά παράβαση των άρθρων 57, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, 58 και 60, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΕ, τα οποία υποχρεώνουν, ανεπιφυλάκτως τους παραγωγούς να προσφέρουν τα προϊόντα τους στον Οργανισμό. Αντιβαίνει επίσης προς το άρθρο 60, πρώτο εδάφιο, το οποίο επιβάλλει στους καταναλωτές «να γνωστοποιούν περιοδικώς στον Οργανισμό τις ανάγκες τους σε προμήθειες». Δεν λαμβάνει, τέλος, υπόψη το άρθρο 52, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΚΑΕ το οποίο κατοχυρώνει την «αρχή της ίσης προσβάσεως στις πηγές εφοδιασμού», καθόσον εξουσιοδοτεί τους εθνικούς παραγωγούς να διαπραγματεύονται απευθείας με τους αντίστοιχους εθνικούς χρήστες, ενδεχομένως κατόπιν διαταγής των κυβερνήσεων, όπως συνέβαινε επί 30 έτη.

26 Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα το άρθρο 5α θίγει κατ' απόλυτο τρόπο την εκ μέρους του Οργανισμού άσκηση του δικαιώματός του προαιρέσεως και του αποκλειστικού του δικαιώματος να συνάπτει συμβάσεις προμηθείας στο

πλαίσιο του συστήματος συγκεντρώσεως της προσφοράς και της ζητήσεως που καθιερώνει η Συνθήκη ΕΚΑΕ, δικαιώματα τα οποία κατοχυρώνονται με τα άρθρα 52, παράγραφος 2, στοιχείο β', 53, 55, 57, 60, 61 και 62. Πράγματι, η παρέμβαση του Οργανισμού, που προβλέπεται στο άρθρο 60, συνεπάγεται ότι ο Οργανισμός ασκεί καταρχάς το δικαίωμά του προαιρέσεως διά της συνάψεως συμβάσεως αγοράς (άρθρο 57, παράγραφος 1, στοιχείο β', και παράγραφος 2), στη συνέχεια δε πωλεί στους καταναλωτές, με νέα σύμβαση, τα μεταλλεύματα των οποίων απέκτησε την κυριότητα (άρθρα 52, παράγραφος 2, στοιχείο β', 55, στο τέλος, και 60, πέμπτο εδάφιο). Με άλλα λόγια, το άρθρο 5α συνιστά παραβίαση της «συνταγματικής αρχής κατά την οποία δεν πρέπει ποτέ να δημιουργείται οποιαδήποτε άμεση συμβατική σχέση μεταξύ των κοινοτικών παραγωγών και των κοινοτικών καταναλωτών μεταλλευμάτων». Συναφώς, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία ο Οργανισμός δεν ασκεί το δικαίωμά του προαιρέσεως, ο παραγωγός εξουσιοδοτείται απλώς, δυνάμει του άρθρου 59, στοιχείο β', πρώτο εδάφιο, να προωθεί «εκτός της Κοινότητας» τη διαθέσιμη παραγωγή. Δεν εξουσιοδοτείται επομένως ποτέ να διαπραγματεύεται με καταναλωτή εντός της Κοινότητας.

27 Επιπλέον, η προσφεύγουσα καταγγέλλει την πλήρη σύγχυση μεταξύ της κοινοτικής αγοράς, στην οποία ισχύει ο Κανονισμός και στην οποία η ανεπάρκεια της προσφοράς σε μεταλλεύματα (παραγόμενα εντός της Κοινότητας) είναι τεράστια, και της εξωτερικής αγοράς, στην οποία η προσφορά υπερβαίνει επί του παρόντος τη ζήτηση. Η Συνθήκη όμως διακρίνει σαφώς μεταξύ των δύο αυτών αγορών, καθιερώνοντας την αρχή της κοινοτικής προτιμήσεως. Έτσι, η κοινοτική παραγωγή μεταλλευμάτων προορίζεται αποκλειστικά για τους χρήστες της Κοινότητας και δεν μπορεί να εξαχθεί, παρά μόνον εφόσον οι χρήστες αυτοί δεν έχουν πλέον ανάγκη, σύμφωνα με τα άρθρα 58 και 59, στοιχείο β', της Συνθήκης. Ως αντιστάθμισμα, οι χρήστες της Κοινότητας δεν μπορούν να εφοδιαστούν στις εξωτερικές αγορές, κατ' εφαρμογή του άρθρου 66 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, παρά μόνον αν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι η κοινοτική παραγωγή είναι ανεπαρκής ή ότι η τιμή της είναι καταχρηστική.

28 Κατά την προσφεύγουσα, η καθιέρωση κοινοτικής προτιμήσεως υπέρ των παραγωγών επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι, τόσο λόγω της εντάξεώς του στο τμήμα ΙΙ του κεφαλαίου VI, που αφορά τα μεταλλεύματα και τα πυρηνικά καύσιμα κοινοτικής προελεύσεως, όσο και λόγω της ιδιότητας των αποδεκτών του, ήτοι των επιχειρηματιών, το άρθρο 60 της Συνθήκης αφορά αποκλειστικά την αντιπαράθεση προσφοράς και ζητήσεως προϊόντων «κοινοτικής προελεύσεως». Το εν λόγω άρθρο 60 διευκρινίζει τις λεπτομέρειες συνάψεως αποκλειστικών συμβάσεων μεταξύ του Οργανισμού, αφενός, και των παραγωγών και

των χρηστών της Κοινότητας, αφετέρου, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 52, παράγραφος 2, στοιχείο β', 55, 57 και 58, στα οποία μνημονεύονται ρητώς μόνο προϊόντα κοινοτικής προελεύσεως. Ομοίως, η ένταξη του άρθρου 61 της Συνθήκης, το οποίο υποχρεώνει τον Οργανισμό «να ικανοποιεί όλες τις παραγγελίες», στο προαναφερθέν τμήμα ΙΙ του κεφαλαίου VI της Συνθήκης, επιβεβαιώνει ότι η εισαγωγή ουρανίου επιτρέπεται από τη Συνθήκη μόνο για να αντιμετωπιστεί ανεπάρκεια της κοινοτικής προσφοράς. Πράγματι, ο εφοδιασμός σε μεταλλεύματα ή πυρηνικά καύσιμα που προέρχονται από χώρες εκτός Κοινότητας μπορεί να χωρήσει αποκλειστικά υπό τις συνθήκες των άρθρων 64, που καθιερώνει το αποκλειστικό δικαίωμα του Οργανισμού να συνάπτει συμβάσεις προμηθείας μεταλλευμάτων, 66, που διασαφηνίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες οι χρήστες έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν απευθείας συμβάσεις για προμήθεια από χώρες εκτός Κοινότητας, και 73 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, περί συμφωνιών ή συμβάσεων που προβλέπουν «παρεμπιπτόντως παραδόσεις προϊόντων, τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητα του Οργανισμού».

29 Επιπλέον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η εξασφάλιση του εφοδιασμού που προβλέπει το άρθρο 2, στοιχείο δ', της Συνθήκης ΕΚΑΕ προϋποθέτει την προστασία του τομέα παραγωγής ουρανίου, προκειμένου να διασφαλιστεί η αυτάρκεια της Κοινότητας. Το άρθρο 2, στοιχείο ζ', θέτει άλλωστε ως στόχο στην Κοινότητα να «εξασφαλίζει ευρείες αγορές διαθέσεως». Επιπλέον, το άρθρο αυτό της επιβάλλει, υπό το στοιχείο γ', να «διευκολύνει τις επενδύσεις και να εξασφαλίζει, ιδίως διά της ενθαρρύνσεως της πρωτοβουλίας των επιχειρήσεων, τη δημιουργία των βασικών εγκαταστάσεων που είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη της πυρηνικής ενεργείας εντός της Κοινότητος». Για τον λόγο ακριβώς αυτό, η Συνθήκη ΕΚΑΕ προέβλεψε, μεταξύ άλλων, στο άρθρο 70, διατάξεις που αποσκοπούν στην προώθηση της παραγωγής.

30 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφεύγουσα φρονεί ότι η απλοποιημένη διαδικασία του άρθρου 5α του Κανονισμού, αγνοώντας τα αποκλειστικά δικαιώματα του Οργανισμού και την αρχή της κοινοτικής προτιμήσεως, εμποδίζει τη λειτουργία των μηχανισμών διαμορφώσεως των τιμών που θεσπίζει η Συνθήκη. Υπενθυμίζει συναφώς ότι, κατ' εφαρμογή του άρθρου 67, οι τιμές πρέπει να προκύπτουν «από την αντιπαράθεση προσφορών και ζητήσεων, κατά τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 60».

31 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή παραδέχτηκε ότι η απλοποιημένη διαδικασία αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως που καθιερώνει το άρθρο 5α του Κανονισμού είναι πλημμελής, αναγνωρίζοντας ότι «είναι βέβαιο ότι ο Οργανισμός δεν ακολουθεί επί του παρόντος τη διαδικασία αντιπαραθέσεως του άρθρου 60 της Συνθήκης [διότι] υπό τις παρούσες συνθήκες αφθονίας της αγοράς [...] η διαδικασία του άρθρου 60 δεν παρουσιάζει καμία χρησιμότητα». Στηρίζεται εξάλλου στα πρακτικά των διαφόρων συνεδριάσεων της συμβουλευτικής επιτροπής του Οργανισμού, που κράτησε ένα μέλος της επιτροπής αυτής, ο Bettencourt, ο οποίος είναι διοικητικό στέλεχος της ENU, για να επισημάνει ότι ο Οργανισμός αναγνώρισε επίσης, μεταξύ άλλων διά του γενικού διευθυντή του και του αναπληρωτή γενικού διευθυντή, ότι δεν τηρήθηκαν το μονοπώλιο του Οργανισμού και το σύστημα αντιπαραθέσεως προσφορών και ζητήσεων μεταλλευμάτων.

32 Αφού εξέθεσε το νομικό πλαίσιο της υπό κρίση διαφοράς, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, δεύτερον, ότι το σύστημα που καθιερώνει η Συνθήκη επιβάλλει εν προκειμένω να εξασφαλιστεί η διάθεση του φυσικού ουρανίου που παράγει, το οποίο προσφέρεται σε μη καταχρηστική τιμή.

33 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι οι χρήστες θα μπορούσαν να αρνηθούν να αγοράσουν το ουράνιό της από τον Οργανισμό, εφοδιαζόμενοι από το εξωτερικό της Κοινότητας μόνον αν η Επιτροπή διαπίστωνε, κατόπιν αιτήσεώς τους, ότι η τιμή την οποία ζητούσε η προσφεύγουσα ήταν καταχρηστική. Πράγματι, το άρθρο 66 της Συνθήκης δεν απαιτεί, προκειμένου να ισχύει υπέρ της κοινοτικής παραγωγής καθεστώς προτιμήσεως, η αιτούμενη από κοινοτικό παραγωγό τιμή να είναι ανταγωνιστική, αλλά απλώς να μην είναι καταχρηστική, ήτοι να βρίσκεται σε «ορθή σχέση με την τιμή κόστους». Η Επιτροπή δεν αμφισβήτησε, άλλωστε, ότι ούτε ο Οργανισμός ούτε ένας από τους χρήστες ισχυρίστηκαν ποτέ ότι η τιμή που ζητά η ENU είναι καταχρηστική.

34 Εν πάση περιπτώσει, η ENU παρατηρεί ότι η τιμή την οποία ζητούσε ήταν απολύτως ανταγωνιστική, εν αντιθέσει με τους ισχυρισμούς που περιλαμβάνονται στην απόφαση. Η τιμή αυτή είναι ίση, αν όχι χαμηλότερη, της τιμής στην οποία άλλοι κοινοτικοί παραγωγοί πωλούσαν τα προϊόντα τους στους καταναλωτές της χώρας τους. Επιπλέον, η τιμή που ζητά η ENU, στο πλαίσιο των πολυετών συμβάσεων προμηθείας που πρότεινε στον Οργανισμό (προσφορές

προμηθείας ουρανίου της 8ης Οκτωβρίου 1987, της 2ας Αυγούστου 1989, της 10ης Δεκεμβρίου 1990 και της 4ης Ιανουαρίου 1991), ήταν χαμηλότερη ακόμα και της μέσης τιμής που εφάρμοζαν οι καταναλωτές της Κοινότητας στο πλαίσιο παρεμφερών συμβάσεων και η οποία είχε δημοσιευθεί στην ετήσια έκθεση του Οργανισμού, βάσει της οποίας θα έπρεπε να εκτιμηθεί η ανταγωνιστικότητα της ENU.

35 Συναφώς, η προσφεύγουσα αμφισβητεί την ορθότητα του επιχειρήματος της Επιτροπής, ότι η σύγκριση αυτή μεταξύ των δικών της τιμών και των τιμών που δημοσιεύονται από τον Οργανισμό δεν καθιστά δυνατή την απόδειξη της ανταγωνιστικότητας των προσφορών της, καθόσον οι δημοσιευθείσες τιμές καθορίστηκαν με συμβάσεις που συνήφθησαν στο παρελθόν για διάρκεια περισσοτέρων ετών και έχουν εκ του λόγου τούτου ιστορικό χαρακτήρα, είναι δε υπερβολικές σε σχέση με τις σύγχρονες προσφορές στην αγορά. Ισχυρίζεται ότι, αν οι τιμές αυτές ήταν υπερβολικές, οι καταναλωτές θα μπορούσαν εύκολα να διαπραγματευθούν εκ νέου και μάλιστα να καταγγείλουν τις συμβάσεις, βάσει των άρθρων 64 και 66 της Συνθήκης. Οι τιμές αυτές μειώθηκαν άλλωστε σταδιακά από 28,25 ECU ανά λίβρα το 1988 σε 21,05 ECU το 1991, πράγμα το οποίο αντιστοιχεί σε μείωση της τάξεως του 25 % σε τέσσερα έτη. Κατά την προσφεύγουσα, μια τέτοια πτώση του μέσου όρου τιμών δεν προκύπτει από τις νέες πολυετείς συμβάσεις, πολύ σπάνιες μεταξύ 1987 και 1991, οι οποίες αφορούσαν ένα ανεπαρκές τμήμα της ετήσιας καταναλώσεως της Κοινότητας, ώστε να επηρεάσουν αισθητά, τη μέση τιμή του ουρανίου.

36 Υποστηρίζοντας ότι οι τιμές που πρότεινε στις προσφορές πολυετών συμβάσεων που υπέβαλε δεν υπερέβαιναν τις τιμές που ίσχυαν στην ευρωπαϊκή αγορά στο πλαίσιο παρεμφερών συμβάσεων, η προσφεύγουσα προσάπτει στην Επιτροπή ότι αντιπαραθέτει τις τιμές της προς τις τιμές που ίσχυαν στο πλαίσιο συγκεκριμένων συμβάσεων που προέβλεπαν είτε μία μόνο παράδοση είτε περισσότερες παραδόσεις καλύπτουσες περίοδο το ανώτερο δώδεκα μηνών. Οι τιμές αυτές δεν έπρεπε να λαμβάνονται υπόψη, καθόσον αφορούν περιπτωσιακές προσφορές που δεν παρέχουν τη δυνατότητα διασφαλίσεως του εφοδιασμού της πυρηνικής βιομηχανίας εντός της Κοινότητας.

37 Επιπλέον, κατά την προσφεύγουσα, οι τιμές αυτές αντιστοιχούσαν σε τιμές ντάμπινγκ. Επρόκειτο σε πολλές περιπτώσεις για ουράνιο που αποκτήθηκε από τη θέση πυρηνικών γεννητριών εκτός κυκλώματος. Η τιμή κόστους του ουρανίου αυτού δεν είναι ούτε γνωστή ούτε μπορεί να καθοριστεί. Γενικότερα, η ENU ισχυρίζεται ότι, τόσο στο πλαίσιο πολυετών συμβάσεων όσο και στην

αγορά spot, το μετάλλευμα πωλείται σε τιμή ντάμπινγκ, ανεξαρτήτως του πραγματικού κόστους παραγωγής, σε τρίτες χώρες όπου είτε δεν υφίσταται εθνική αγορά διαθέσεως είτε η παραγωγή υπερβαίνει σημαντικά τις ανάγκες. Τούτο δεν συμβαίνει μόνο με την περίπτωση του ουρανίου που εξάγεται από τις δημοκρατίες της Κοινοπολιτείας των Ανεξαρτήτων Κρατών (ΚΑΚ), αλλά και με το ουράνιο που προέρχεται από τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας και από ορισμένες αφρικανικές χώρες.

38 Τέλος, η προσφεύγουσα υπογραμμίζει ότι οι προμνημονευθείσες εισαγωγές ουρανίου, που προέρχονται, μεταξύ άλλων, από τις δημοκρατίες της ΚΑΚ, πραγματοποιούνται, όπως το παραδέχεται ο Οργανισμός με τις ετήσιες εκθέσεις του, «με την παρέμβαση μεσιτών», κατά παράβαση των διατάξεων της Συνθήκης και του Κανονισμού, που επιτρέπουν μόνο την απευθείας διαπραγμάτευση μεταξύ των παραγωγών και των καταναλωτών.

39 Υπό τις συνθήκες αυτές, οι ισχυρισμοί της Επιτροπής περί της τιμής του ουρανίου που προσφέρει η ENU στερούνται ερείσματος, κατά μείζονα λόγο, διότι η ENU δέχτηκε στο πλαίσιο του «ειδικού προγράμματος» να πωλήσει το ουράνιό της σε τιμή ίση προς «την τιμή κόστους του παραγωγού αυξημένη κατά 10 %, τιμαριθμικώς αναπροσαρμοζόμενη». Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι η τιμή ήταν «χαμηλότερη περίπου κατά ένα τρίτο από την τιμή συνολικού κόστους της επιχειρήσεως και πολύ χαμηλότερη (...) από την τιμή στην οποία οι καταναλωτές της Κοινότητας εισήγαγαν το ουράνιο στο πλαίσιο πολυετών συμβάσεων». Από τα ανωτέρω συνάγει ότι ο Οργανισμός ήταν σε θέση να πωλεί εκ νέου το πορτογαλικό ουράνιο με κέρδος και όχι με ζημία. Εν πάση περιπτώσει, απορρίπτει το επιχείρημα της Επιτροπής ότι ο Οργανισμός δεν διαθέτει οικονομικούς πόρους για την αγορά του πορτογαλικού ουρανίου. Υπενθυμίζει συναφώς ότι, με την απονομή του δικαιώματος προαιρέσεως, η Συνθήκη επιτρέπει στον Οργανισμό να αποκτά τους αναγκαίους πόρους, υπό τους όρους που τίθενται στο άρθρο VII των κανονισμών του, προκειμένου να ασκήσει την αρμοδιότητα αυτή.

40 Η Επιτροπή απορρίπτει το σύνολο της επιχειρηματολογίας της προσφεύγουσας. Αντικρούει την ερμηνεία του συστήματος εφοδιασμού που καθιερώνει το κεφάλαιο VI της Συνθήκης, την οποία δέχεται η προσφεύγουσα. Υπενθυμίζει καταρχάς ότι το σύστημα που καθιερώνει η Συνθήκη στηρίζεται στο μονοπώλιο του Οργανισμού, ο οποίος, κατά το άρθρο 52, έχει δικαίωμα προαιρέσεως επί της κοινοτικής παραγωγής, καθώς και το αποκλειστικό δικαίωμα να συνάπτει συμβάσεις προμηθείας μεταλλευμάτων και πυρηνικών καυσίμων.

Εντούτοις, ο Οργανισμός δεν είναι υποχρεωμένος να ασκεί το δικαίωμά του προαιρέσεως. Τούτο πιστοποιεί μεταξύ άλλων το άρθρο 59, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, το οποίο ρυθμίζει την περίπτωση κατά την οποία ο Οργανισμός δεν ασκεί αυτό το δικαίωμα.

41 Το άρθρο 60 προβλέπει διαδικασία αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως που διαρθρώνεται κατά τον ακόλουθο τρόπο. Οι χρήστες γνωστοποιούν περιοδικώς στον Οργανισμό τις ανάγκες τους σε μεταλλεύματα ή πυρηνικά καύσιμα, προσδιορίζοντας, μεταξύ άλλων, τους τόπους προελεύσεως και την τιμή υπό την οποία επιθυμούν να συνάψουν συμβάσεις. Οι παραγωγοί γνωστοποιούν περιοδικώς στον Οργανισμό την προσφορά στην οποία μπορούν να προβούν. Ο Οργανισμός ενημερώνει συνακολούθως τους χρήστες επί των προσφορών και του όγκου των αιτήσεων που έχει λάβει και τους καλεί να δώσουν τις παραγγελίες τους. Αν ο Οργανισμός δεν δύναται να ικανοποιήσει όλες τις παραγγελίες κατανέμει τις προμήθειες κατ' αναλογία προς τις παραγγελίες. Στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας αντιπαραθέσεως, ο Οργανισμός συνάπτει δύο συμβάσεις: την πρώτη με τον παραγωγό, στο πλαίσιο της ασκήσεως του δικαιώματός του προαιρέσεως, και τη δεύτερη με τον καταναλωτή, σύμφωνα με το αποκλειστικό δικαίωμά του να συνάπτει συμβάσεις.

42 Δυνάμει του άρθρου 65, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, η διαδικασία αυτή αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως που θεσπίζει το άρθρο 60 εφαρμόζεται και επί των αιτήσεων των χρηστών και επί των συμβάσεων μεταξύ των χρηστών και του Οργανισμού που αφορούν τις προμήθειες υλικών προερχομένων από χώρες εκτός Κοινότητας.

43 Τούτο επιβεβαιώνεται από το γεγονός ότι, κατά το άρθρο 60, πρώτο εδάφιο, η μνεία των «τόπων προελεύσεως» προηγείται της μνείας των χρήσεων, των κλιμακώσεων των παραδόσεων και των όρων των σχετικών με τις τιμές, κατά την απαρίθμηση των στοιχείων που οφείλουν να υποβάλλουν οι χρήστες όταν γνωστοποιούν περιοδικώς τις ανάγκες τους στον Οργανισμό. Αυτή η σειρά εξηγείται από το γεγονός ότι πολλοί χρήστες ελέγχουν επιχειρήσεις εξορύξεως μεταλλευμάτων, στις οποίες κατέχουν μερικές φορές μερίδια ανερχόμενα μέχρι ποσοστού 100 % και εκδηλώνουν εκ του λόγου τούτου προτίμηση για τους «δικούς τους» τόπους προελεύσεως είτε αυτοί βρίσκονται στο εσωτερικό είτε στο εξωτερικό της Κοινότητας. Μόνον «στην περίπτωση κατά την οποία οι αιτήσεις δεν μπορούν να ικανοποιηθούν, διότι οι τόποι προελεύσεως παρουσιάζουν "νομικά ή πραγματικά εμπόδια που αντιτίθενται στην εκτέλεση (των παραγγε-

λιών)" (άρθρο 61 της Συνθήκης) ο Οργανισμός μπορεί, υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται στο άρθρο 65, δεύτερο εδάφιο, "να καθορίζει τη γεωγραφική προέλευση των προμηθειών, εφόσον εξασφαλίζει στον καταναλωτή όρους τουλάχιστον εξίσου ευνοϊκούς προς αυτούς που διατυπώνονται στην παραγγελία"».

44 Στο πλαίσιο αυτό η Επιτροπή απορρίπτει τις αιτιάσεις που διατύπωσε η προσφεύγουσα κατά της απλοποιημένης διαδικασίας που καθιερώνει το άρθρο 5α του Κανονισμού. Υποστηρίζει καταρχάς ότι το άρθρο αυτό ενσωματώθηκε νομοτύπως στον Κανονισμό του Οργανισμού, με τον κανονισμό του της 15ης Ιουλίου 1975, ο οποίος, εν αντιθέσει προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, εγκρίθηκε από την Επιτροπή.

45 Επί της ουσίας, η Επιτροπή υποστηρίζει ότι ο τρόπος αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως που πρέπει να καθορίζει ο Κανονισμός του Οργανισμού, δυνάμει του άρθρου 60, έκτο εδάφιο, της Συνθήκης, εξαρτάται από τις συνθήκες της αγοράς. Υπό τις παρούσες συνθήκες κορεσμού της αγοράς, οι οποίες διαφέρουν κατά πολύ από τις συνθήκες που επικρατούσαν το 1957, η διαδικασία αντιπαραθέσεως που προβλέπει το άρθρο 60 στα πέντε πρώτα εδάφιά του δεν είναι καθόλου χρήσιμη, δεδομένου ότι όλες οι παραγγελίες των χρηστών μπορούν να ικανοποιηθούν πλήρως. Τούτο εξηγεί γιατί ο Οργανισμός δεν ακολουθεί τη διαδικασία αντιπαραθέσεως του άρθρου 60. Η κυριότερη διαφορά μεταξύ της διαδικασίας αυτής και της απλοποιημένης διαδικασίας που καθιερώνει το άρθρο 5α του Κανονισμού έγκειται στο ότι οι δύο συμβάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 60, αφενός, μεταξύ του παραγωγού και του Οργανισμού και, αφετέρου, μεταξύ του Οργανισμού και του χρήστη, συγχωνεύονται, στο πλαίσιο της απλοποιημένης διαδικασίας, σε ενιαία τριμερή σύμβαση μεταξύ του παραγωγού, του Οργανισμού και του χρήστη. Συνυπογράφοντας τη σύμβαση με τον παραγωγό και τον χρήστη, ο Οργανισμός ασκεί το δικαίωμά του προαιρέσεως και το αποκλειστικό δικαίωμά του να συνάπτει τις συμβάσεις. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι αν ο Οργανισμός αρνηθεί να συνάψει τη σύμβαση, η σύμβαση είναι αυτοδικαίως άκυρη.

46 Τέλος, η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι δεν αναγνώρισε ποτέ τον παράνομο χαρακτήρα των διατάξεων του Κανονισμού. Διαψεύδει ότι οι υπάλληλοί της ή οι υπάλληλοι του Οργανισμού προέβησαν σε δηλώσεις με τις οποίες έθεταν εν αμφιβόλω την ισχύ του εν λόγω Κανονισμού. Επιπλέον, ισχυρίζεται ότι, εν πάση περιπτώσει, τέτοιες δηλώσεις δεν τη δεσμεύουν.

47 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή φρονεί ότι, απορρίπτοντας την αίτηση με την οποία η ENU της ζητούσε να θέσει τέρμα στον εφοδιασμό των χρηστών από το εξωτερικό της Κοινότητας, όσο μένει αδιάθετη η παραγωγή της ENU, συμμορφώθηκε προς τις διατάξεις της Συνθήκης, η οποία δεν επιβάλλει κοινοτική προτίμηση υπέρ των παραγωγών της Κοινότητας.

48 Ειδικότερα, η Επιτροπή αντικρούει το σύνολο της επιχειρηματολογίας της προσφεύγουσας ως προς τις τιμές. Ισχυρίζεται, καταρχάς, ότι οι τιμές που περιλαμβάνονται στην ετήσια έκθεση του Οργανισμού, με τις οποίες η προσφεύγουσα συγκρίνει τις δικές της τιμές, αντιστοιχούν στην πραγματικότητα στη μέση τιμή των προμηθειών που πραγματοποιούνται κατά το έτος αναφοράς της εκθέσεως, προς εκτέλεση πολυετών συμβάσεων που συνήφθησαν πολλά έτη πριν, και όχι στις τιμές που καθορίζονται με τις πολυετείς συμβάσεις που συνήφθησαν εκείνο το έτος, οι οποίες είναι αισθητώς χαμηλότερες για λόγους συγκυρίας.

49 Συναφώς, ισχυρίζεται ότι οι τιμές που ζητεί η ENU ήταν αισθητώς υψηλότερες από τις τιμές που καθορίστηκαν, κατά τα εμπιστευτικά στοιχεία που παρέσχε ο Οργανισμός και περιελήφθησαν στη δικογραφία, στις δεκαέξι πολυετείς συμβάσεις που συνήφθησαν το 1987, το 1988 και το 1991, καθώς και από τη μέση ετήσια τιμή που εφαρμόζεται στο πλαίσιο των τρεχουσών συμβάσεων της κατηγορίας αυτής.

50 Όσον αφορά τις υποτιθέμενες πρακτικές ντάμπινγκ, η Επιτροπή δεν παραδέχεται ότι η ύπαρξη μιας τέτοιας πρακτικής, εφόσον αποδεικνυόταν, θα συνιστούσε νομικό εμπόδιο, υπό την έννοια του άρθρου 61 της Συνθήκης, το οποίο υποχρεώνει τον Οργανισμό «να ικανοποιεί όλες τις παραγγελίες, εκτός αν υφίστανται νομικά ή πραγματικά εμπόδια που αντιτίθενται στην εκτέλεσή τους». Ο Οργανισμός θα μπορούσε να αντιταχθεί στη σύναψη των συμβάσεων αυτών, σύμφωνα με τις συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 61, 60 και 65 της Συνθήκης ΕΚΑΕ. Εντούτοις, εντός των ορίων που καθορίζονται με το άρθρο 61, ο Οργανισμός πρέπει να μεριμνά ώστε οι χρήστες της Κοινότητας να επωφελούνται από μια συγκυρία ευνοϊκή γι' αυτούς.

51 Συναφώς, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, όσον αφορά ειδικότερα τις τιμές που ισχύουν στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, το άρθρο 14 της συμφωνίας μεταξύ της ΕΟΚ, της ΕΚΑΕ και της ΕΣΣΔ για το εμπόριο και την εμπορική και οικονομική συνεργασία, επικυρώθηκε με την απόφαση 90/117/Ευρατόμ της Επιτροπής, της 27ης Φεβρουαρίου 1990 (ΕΕ L 68, σ. 2), προβλέπει, στο τμήμα που αφορά την πυρηνική ενέργεια, ότι οι εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των συμβαλλομένων μερών πραγματοποιούνται σε τιμές διαμορφούμενες βάσει των τιμών της αγοράς. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο Οργανισμός αντιτάχθηκε στη σύναψη ορισμένων συμβάσεων προμηθείας φυσικού ουρανίου προερχομένου από την ΚΑΚ, οι οποίες όριζαν τιμές χαμηλότερες από τις τιμές της αγοράς (βλ. ιδίως τις αποφάσεις 94/95/Ευρατόμ και 94/285/Ευρατόμ της Επιτροπής, της 4ης Φεβρουαρίου 1994 και της 21ης Φεβρουαρίου 1994, σχετικά με τη διαδικασία εφαρμογής του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 53 της Συνθήκης, στην υπόθεση KLE, ΕΕ L 48, σ. 45 και ΕΕ L 122, σ. 30 αντιστοίχως).

52 Εξάλλου, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, μέχρι την άσκηση της παρούσας προσφυγής, ούτε η προσφεύγουσα ούτε άλλος κοινοτικός παραγωγός ουρανίου κατέθεσαν καταγγελία στον Οργανισμό ή στην Επιτροπή κατά ενδεχομένων πρακτικών ντάμπινγκ.

53 Υπό τις συνθήκες αυτές, η Επιτροπή είναι της απόψεως ότι, λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι οι τιμές της ENU δεν είναι ανταγωνιστικές, οι απαιτήσεις της ENU θα κατέληγαν στο να επιβαρύνουν τον Οργανισμό και τον κοινοτικό προϋπολογισμό «με επιδότηση υπέρ αυτής, ίση προς τη διαφορά της τιμής την οποία ζητεί και της τιμής της αγοράς».

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

54 Πρέπει να εκτιμηθεί η νομιμότητα της αρνήσεως της Επιτροπής να ικανοποιήσει το αίτημα της ENU, που στηρίζεται στο άρθρο 53, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, σχετικά με τη διασφάλιση της διαθέσεως του ουρανίου που παράγει, βάσει των διατάξεων της Συνθήκης. Συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ζητούσε, κατ' ουσίαν, να ασκήσει ο Οργανισμός το δικαίωμά του προαιρέσεως επί της

παραγωγής της και να επιβάλει, ενδεχομένως, στους κοινοτικούς καταναλωτές την υποχρέωση να αγοράσουν την παραγωγή αυτή, κάνοντας χρήση του αποκλειστικού δικαιώματός του να συνάπτει τις συμβάσεις προμηθείας μεταλλευμάτων, δυνάμει του άρθρου 52 της Συνθήκης.

55 Προς τον σκοπό αυτό, πρέπει να εξετασθούν προηγουμένως οι εγγυήσεις που παρέχονται στους κοινοτικούς παραγωγούς μεταλλευμάτων ή πυρηνικών καυσίμων στο πλαίσιο του καθεστώτος εφοδιασμού που θεσπίζεται με το κεφάλαιο VI της Συνθήκης ΕΚΑΕ.

56 Πράγματι, όποιες και αν είναι οι μέθοδοι αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως που καθιερώνει ο Κανονισμός, η νομιμότητα της αρνήσεως της Επιτροπής να ικανοποιήσει το αίτημα της ENU πρέπει να εκτιμηθεί σε σχέση με το σύστημα εφοδιασμού που θεσπίζουν οι διατάξεις της Συνθήκης, στις οποίες στηρίζεται άλλωστε η προσφεύγουσα. Η προσέγγιση αυτή συνάδει προς τη νομολογία του Δικαστηρίου, το οποίο έκρινε, στην προπαρατεθείσα απόφασή του Επιτροπή κατά Γαλλίας (σκέψη 43), ότι «το γεγονός ότι οι συνθήκες αγοράς μπορεί να κατέστησαν, για ορισμένη περίοδο, λιγότερο αναγκαία τη χρησιμοποίηση των μηχανισμών εφοδιασμού που προβλέπει η Συνθήκη, δεν αρκεί για να στερήσει από τις διατάξεις, τις σχετικές με τους μηχανισμούς αυτούς, την υποχρεωτική τους ισχύ». Επιπλέον, στην απόφασή του, δυνάμει του άρθρου 103 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, της 14ης Νοεμβρίου 1978, το Δικαστήριο στηρίχθηκε στα προνόμια που απονέμονται στην Επιτροπή από τις διατάξεις του κεφαλαίου VI, για να υπογραμμίσει «τη μέριμνα της Συνθήκης να καθορίσει κατά τρόπο ακριβή και δεσμευτικό το δικαίωμα αποκλειστικότητας που ασκεί η Κοινότητα στον τομέα του πυρηνικού εφοδιασμού, στο εσωτερικό καθώς και στις εξωτερικές σχέσεις» (απόφαση 1/78, Rec. 1978, σ. 2151, σκέψη 14).

57 Πρέπει επομένως να αναλυθεί, καταρχάς, το σύστημα εφοδιασμού που καθιερώνει το κεφάλαιο VI της Συνθήκης υπό το φως των σκοπών που ανατίθενται στην Κοινότητα. Συναφώς, από την οικονομία του κειμένου της Συνθήκης προκύπτει ότι η αποστολή του Οργανισμού συνίσταται στη διασφάλιση ενός από τους ουσιώδεις στόχους που η Συνθήκη αυτή αναθέτει στην Κοινότητα, με το άρθρο 2, στοιχείο δ', ήτοι της ασφάλειας του εφοδιασμού, κατ' εφαρμογή της αρχής της ίσης προσβάσεως στις πηγές, που καθιερώνει το άρθρο 52, παράγραφος 1, της Συνθήκης. Τούτο προκύπτει σαφώς από το άρθρο 52, παρά-

γραφος 2, στοιχείο β', της Συνθήκης, το οποίο προβλέπει την ίδρυση του ειδικού αυτού οργάνου προς αυτόν ακριβώς τον σκοπό και του παρέχει, καταρχήν, αποκλειστικά δικαιώματα προκειμένου να διασφαλιστεί ο ομαλός και δίκαιος εφοδιασμός των χρηστών της Κοινότητας σε μεταλλεύματα και πυρηνικά καύσιμα προερχόμενα τόσο από την Κοινότητα όσο και από τρίτες χώρες. Πράγματι, το καθεστώς εφοδιασμού πρέπει να τίθεται σε εφαρμογή, δυνάμει της διατάξεως αυτής, από τον Οργανισμό, ο οποίος διαθέτει, προκειμένου, να εκπληρώσει την αποστολή του, δικαίωμα προαιρέσεως επί των μεταλλευμάτων, αρχικών υλικών και ειδικών σχασίμων υλικών που παράγονται στις επικράτειες των κρατών μελών καθώς και το αποκλειστικό δικαίωμα να συνάπτει συμβάσεις προμηθείας των προϊόντων αυτών, προερχομένων είτε από το εσωτερικό είτε από το εξωτερικό της Κοινότητας.

58 Ως προς την κοινή πολιτική εφοδιασμού, η άσκηση της οποίας προβλέπεται από το άρθρο 52, παράγραφος 1, και της οποίας ορισμένες λεπτομέρειες καθορίζονται στο τμήμα V (άρθρα 70 έως 72) του κεφαλαίου VI περί εφοδιασμού, αυτή αφορά κυρίως την έρευνα, η δε εφαρμογή της ανατίθεται απευθείας στην Επιτροπή ή στο Συμβούλιο. Στο πλαίσιο εφαρμογής των διατάξεων του τμήματος αυτού, ο ρόλος που ανατίθεται στον Οργανισμό περιορίζεται στον εμπορικό τομέα. Ο Οργανισμός μπορεί μόνον, δυνάμει του άρθρου 72, πρώτο εδάφιο, «να δημιουργεί επί των διαθεσίμων ποσοτήτων που υφίστανται στο εσωτερικό της Κοινότητας ή εκτός αυτής τα αναγκαία εμπορικά αποθέματα προς διευκόλυνση του εφοδιασμού ή των τρεχουσών παραδόσεων της Κοινότητας». Άλλωστε, κατά το δεύτερο εδάφιο του ιδίου άρθρου, η Επιτροπή «δύναται κατά περίπτωση να αποφασίζει τη δημιουργία αποθεμάτων ασφαλείας».

59 Είναι επομένως σαφές ότι το έργο του Οργανισμού περιορίζεται στην εφαρμογή του καθεστώτος εφοδιασμού που καθιερώνει το κεφάλαιο VI της Συνθήκης. Επομένως, το κεφάλαιο VI του χορήγησε τα προμνημονευθέντα αποκλειστικά δικαιώματα ειδικώς προκειμένου να του παράσχει τη δυνατότητα να εξασφαλίσει τον εφοδιασμό σε μεταλλεύματα, αρχικά υλικά και ειδικά σχάσιμα υλικά υπό τις συνθήκες που προβλέπει. Εντούτοις, στο πλαίσιο της αποστολής του που συνίσταται στο να μεριμνά για τον ομαλό και δίκαιο εφοδιασμό όλων των χρηστών της Κοινότητας, ο Οργανισμός μπορεί ενδεχομένως να λάβει υπόψη τα συμφέροντα των παραγωγών, συμφώνως προς το σύνολο των σκοπών της Συνθήκης, και ιδίως των σκοπών που αφορούν την υλοποίηση των αναγκαίων βασικών εγκαταστάσεων για την ανάπτυξη της πυρηνικής ενέργειας εντός της Κοινότητας, και την εξασφάλιση ευρειών αγορών διαθέσεως, όπως αυτοί καθορίζονται στο άρθρο 2, στοιχεία γ' και ζ', της Συνθήκης, τους οποίους επικαλείται η προσφεύγουσα, και των οποίων η επιδίωξη προβλέπεται ειδικότερα, αφενός, στα κεφάλαια IV και V περί επενδύσεων και κοινών επι-

χειρήσεων και, αφετέρου, στο κεφάλαιο IX περί κοινής πυρηνικής αγοράς. Εντούτοις, στο πλαίσιο της εφαρμογής του καθεστώτος εφοδιασμού που προβλέπει το κεφάλαιο VI της Συνθήκης, η προστασία των συμφερόντων των κοινοτικών παραγωγών μπορεί να επιδιωχθεί μόνο σε σχέση με τις απαιτήσεις που αφορούν την ασφάλεια του εφοδιασμού.

60 Στο πλαίσιο αυτό, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το καθεστώς εφοδιασμού καθιερώνει μόνο την αρχή της προτιμήσεως υπέρ των κοινοτικών χρηστών, σύμφωνα με το προπαρατεθέν άρθρο 2, στοιχείο δ', της Συνθήκης, και δεν διασφαλίζει τη διάθεση της κοινοτικής παραγωγής μεταλλευμάτων. Η τήρηση της αρχής της προτιμήσεως υπέρ των χρηστών της Κοινότητας διασφαλίζεται με το δικαίωμα προαιρέσεως του Οργανισμού, κατά το άρθρο 52, παράγραφος 2, στοιχείο β', επί της κτήσεως του δικαιώματος κυριότητας του ουρανίου που παράγεται εντός της Κοινότητας. Δυνάμει του άρθρου 57 της Συνθήκης, το εν λόγω δικαίωμα προαιρέσεως ασκείται, καταρχήν, με τη σύναψη συμβάσεων με τους παραγωγούς. Πράγματι, γενικώς, κάθε παραγωγός υποχρεούται, δυνάμει του άρθρου αυτού, να προσφέρει στον Οργανισμό τα μεταλλεύματα ή πυρηνικά καύσιμα που παράγει στις επικράτειες των κρατών μελών. Μόνον όταν «ο Οργανισμός δεν ασκεί το δικαίωμά του προαιρέσεως εφ' όλης ή επί μέρους της παραγωγής, ο παραγωγός (...) εξουσιοδοτείται, με απόφαση της Επιτροπής, να προωθεί εκτός της Κοινότητας τη διαθέσιμη παραγωγή, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα εφαρμόζει ευνοϊκότερους όρους σε σύγκριση με την προσφορά που έγινε προηγουμένως προς τον Οργανισμό», όπως προβλέπει το άρθρο 59, στοιχείο β', της Συνθήκης.

61 Τουναντίον, η Συνθήκη δεν περιέχει καμία διάταξη που να εξασφαλίζει ρητώς ή σιωπηρώς την προτιμησιακή διάθεση της παραγωγής που προέρχεται από την Κοινότητα. Αντιθέτως, στο πλαίσιο του συστήματος συγκεντρώσεως στον Οργανισμό της προσφοράς των κοινοτικών παραγωγών και των αιτήσεων των χρηστών της Κοινότητας, σκοπός του οποίου είναι να του παράσχει τη δυνατότητα εξασφαλίσεως ομαλού και δίκαιου εφοδιασμού όλων των χρηστών, δεν γίνεται καμία διάκριση αναλόγως της καταγωγής των προϊόντων. Πράγματι, το άρθρο 65, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης ορίζει ότι το άρθρο 60, που αφορά τη διαδικασία αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως, «εφαρμόζεται επί των αιτήσεων των χρηστών και επί των συμβάσεων μεταξύ των καταναλωτών και του Οργανισμού, που αφορούν την προμήθεια μεταλλευμάτων, αρχικών υλικών ή ειδικών σχασίμων υλικών προερχομένων από το εξωτερικό της Κοινότητας».

62 Αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, η υποχρέωση που επιβάλλει το άρθρο 60, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης στους χρήστες της Κοινότητας, να γνωστοποιούν στον Οργανισμό τις ανάγκες τους σε προμήθειες, προσδιορίζοντας ειδικότερα, μεταξύ των στοιχείων των υπό κατάρτιση συμβάσεων προμηθείας, τους τόπους προελεύσεως, ισχύει επομένως και ως προς τα προϊόντα τα μη προερχόμενα από την Κοινότητα, τα οποία ως εκ τούτου πρέπει να υποβληθούν, γενικώς, στις ίδιες μεθόδους αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως με τα κοινοτικά προϊόντα. Ειδικότερα, ο Οργανισμός δύναται, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 65, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, να προσδιορίζει τη γεωγραφική καταγωγή των προμηθειών, μόνον εφόσον εξασφαλίζει στον χρήστη όρους τουλάχιστον εξίσου ευνοϊκούς προς αυτούς που διατυπώνονται στην παραγγελία. Επιπλέον, υποχρεούται, δυνάμει του άρθρου 61, πρώτο εδάφιο, να ικανοποιεί όλες τις παραγγελίες, εκτός αν υφίστανται νομικά ή πραγματικά εμπόδια που αντιτίθενται στην εκτέλεσή τους, μη δικαιούμενος, αν δεν υφίστανται τέτοια εμπόδια, να εμποδίζει την εισαγωγή μεταλλευμάτων σε πλέον ανταγωνιστική τιμή, προκειμένου να εξασφαλίσει τη διάθεση της κοινοτικής παραγωγής σε υψηλότερη τιμή έστω και αν δεν είναι καταχρηστική υπό την έννοια του άρθρου 66. Στο πλαίσιο ακριβώς αυτό πρέπει να ερμηνευθεί το άρθρο 59 της Συνθήκης ΕΚΑΕ, το οποίο προβλέπει ρητώς την περίπτωση της μη ασκήσεως εκ μέρους του Οργανισμού του δικαιώματός του προαιρέσεως επί του συνόλου ή μέρους της παραγωγής, επιβεβαιώνοντας έτσι ότι ο Οργανισμός δεν υποχρεούται να εξασφαλίζει την διάθεση των μεταλλευμάτων και πυρηνικών καυσίμων των προερχομένων από την Κοινότητα, οι προσφορές των οποίων του κοινοποιούνται κατ' εφαρμογήν του δευτέρου εδαφίου του άρθρου 60.

63 Συναφώς, η άποψη που υποστηρίζει η ENU, ότι η Συνθήκη εγγυάται διάθεση των κοινοτικών προϊόντων που προσφέρονται σε «εύλογη» τιμή, εφόσον επιτρέπει μόνο στους χρήστες να εφοδιάζονται από το εξωτερικό της Κοινότητας, υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει το άρθρο 66 της Συνθήκης, ήτοι εφόσον η κοινοτική παραγωγή είναι ανεπαρκής ή οι τιμές που εφαρμόζουν οι κοινοτικοί παραγωγοί είναι «καταχρηστικές», δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Πράγματι, το άρθρο 66 της Συνθήκης οριοθετεί τις περιπτώσεις κατά τις οποίες είναι δυνατόν ακριβώς να υπάρξει παρέκκλιση από τη συνήθη διαδικασία, που προβλέπει το άρθρο 60 της Συνθήκης, κατά την οποία πρέπει να αντιπαρατίθενται η προσφορά και η ζήτηση και σκοπός της οποίας είναι να παράσχει τη δυνατότητα στον Οργανισμό να ασκήσει τα αποκλειστικά του δικαιώματα προς διασφάλιση του εφοδιασμού. Το άρθρο 66 αποκλείει κάθε παρέμβαση του Οργανισμού. Προβλέπει, κατ' ουσίαν, ότι, αν η Επιτροπή διαπιστώσει ότι ο Οργανισμός δεν είναι σε θέση να εφοδιάσει τους καταναλωτές εντός ευλόγου προθεσμίας ή ότι δύναται να το πράξει μόνο με καταχρηστικές τιμές, οι καταναλωτές έχουν το δικαίωμα να συνάπτουν απευθείας συμβάσεις περί προμηθειών εξωκοινοτικής προελεύσεως, για χρονικό διάστημα ενός έτους, δυνάμενο

να ανανεωθεί. Επομένως, κατά την οικονομία του κεφαλαίου VI, το κριτήριο των «καταχρηστικών» τιμών, που ειδικώς προβλέπει το άρθρο 66, οριοθετώντας το πεδίο εφαρμογής μιας εξαιρετικής διαδικασίας, δεν μπορεί να ερμηνευθεί, στο πλαίσιο της Συνθήκης, υπό την έννοια ότι αποσκοπεί επίσης στη διασφάλιση της προτιμήσεως των κοινοτικών προϊόντων και μάλιστα στο πλαίσιο της συνήθους διαδικασίας που προβλέπει το άρθρο 60. Επιπλέον, η άποψη της προσφεύγουσας, κατά την οποία οι εισαγωγές μεταλλευμάτων ή άλλων πυρηνικών καυσίμων υπόκεινται στη διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 66, το οποίο αποκλείει κάθε αρμοδιότητα του Οργανισμού, δεν συμβιβάζεται προς τις διατάξεις του άρθρου 52, παράγραφος 2, στοιχείο β', σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 60, 61, 64 και 65, που εξετάσθηκαν στην προηγούμενη σκέψη, οι οποίες καθιερώνουν, καταρχήν, το αποκλειστικό δικαίωμα του Οργανισμού να συνάπτει τις συμβάσεις αυτές και οριοθετούν τις εξουσίες του Οργανισμού κατά την άσκηση της αποκλειστικής αυτής αρμοδιότητας.

64 Επιπλέον, ακριβώς η αντιπαράθεση προσφοράς και ζητήσεως, την οποία προβλέπει το άρθρο 60 για την προμήθεια μεταλλευμάτων και άλλων πυρηνικών καυσίμων αδιακρίτως, ανεξαρτήτως της προελεύσεώς τους (βλ., ανωτέρω, σκέψεις 61 και 62), καταλήγει γενικώς στον καθορισμό των τιμών, σύμφωνα με τον νόμο της προσφοράς και της ζητήσεως, χωρίς οποιαδήποτε παρέμβαση του Οργανισμού, όσον αφορά το επίπεδο των τιμών. Πράγματι, το άρθρο 67 της Συνθήκης ορίζει ότι «εκτός εξαιρέσεων που προβλέπονται από την παρούσα Συνθήκη, οι τιμές προκύπτουν από την αντιπαράθεση προσφορών και ζητήσεων, κατά τους όρους που αναφέρονται στο άρθρο 60, προς τους οποίους τα κράτη μέλη δεν δύνανται να αντιτίθενται δια των εθνικών τους νομοθεσιών». Συναφώς, ο Οργανισμός διαθέτει αποκλειστικά, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 69, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΕ, τη δυνατότητα να προτείνει στους καταναλωτές, και όχι να τους επιβάλλει, εξίσωση των τιμών. Στο πλαίσιο αυτό, ο Οργανισμός δεν θα μπορούσε επομένως να εμποδίσει εισαγωγές μεταλλευμάτων ή άλλων πυρηνικών καυσίμων, σε τιμές χαμηλότερες των τιμών που ζήτησαν οι κοινοτικοί παραγωγοί, παρά μόνον εάν οι εισαγωγές αυτές εγκυμονούν κίνδυνο για την πραγμάτωση των σκοπών της Συνθήκης, λόγω ιδίως της επιδράσεώς τους στις πηγές εφοδιασμού. Πράγματι, ένας τέτοιος κίνδυνος θα μπορούσε να θεωρηθεί ως νομικό εμπόδιο που αντιτίθεται στην εκτέλεση μιας παραγγελίας, υπό την έννοια του προπαρατεθέντος άρθρου 61, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης. Θα απήλλασσε τον Οργανισμό από την υποχρέωσή του να ικανοποιεί όλες τις παραγγελίες ή να συνάπτει όλες τις συμβάσεις που του υποβάλλονται, στην πράξη, στο πλαίσιο της απλοποιημένης διαδικασίας που καθιερώνει το άρθρο 5α του Κανονισμού, ανεξαρτήτως της προελεύσεως των προϊόντων, εφόσον προσφέρονται σε πλέον ευνοϊκή τιμή. Οι μηχανισμοί καθορισμού των τιμών που καθιερώνει η Συνθήκη στο πλαίσιο του καθεστώτος εφοδιασμού επιβεβαιώνουν, επομένως, ότι η Συνθήκη δεν επιτρέπει την προτιμησιακή μεταχείριση των μεταλλευμάτων και των άλλων πυρηνικών καυσίμων

κοινοτικής προελεύσεως, όταν προσφέρονται σε τιμές ανώτερες των τιμών της παγκόσμιας αγοράς, ελλείψει ειδικών περιστάσεων ικανών να εμποδίσουν την επίτευξη των στόχων της Συνθήκης, στην οποία αποβλέπει το κεφάλαιο VI, εκτός αν παρέμβει το Συμβούλιο, δυνάμει του άρθρου 69 της Συνθήκης.

65 Επιπλέον, η υποστηριζόμενη από την προσφεύγουσα ερμηνεία των προαναφερθεισών διατάξεων της Συνθήκης, η οποία συνεπάγεται την αναγνώριση προτεραιότητας στη διάθεση, κατά συστηματικό τρόπο, του συνόλου της κοινοτικής παραγωγής σε τιμές που εκφράζουν «ορθή σχέση προς την τιμή κόστους», πριν επιτραπούν εισαγωγές πυρηνικών καυσίμων σε πλέον ενδιαφέρουσες για τους χρήστες τιμές, θα αποτελούσε κύρωση για τις βιομηχανίες της Κοινότητας που χρησιμοποιούν πυρηνικά προϊόντα και θα συνιστούσε τροχοπέδη για την ανάπτυξή τους, σε αντίθεση προς την αποστολή που έχει ανατεθεί στην Κοινότητα με το άρθρο 1 της Συνθήκης. Για όλους αυτούς τους λόγους, η αναγνώριση συστηματικής κοινοτικής προτιμήσεως υπέρ των παραγωγών πυρηνικών μεταλλευμάτων θα αντέβαινε προς τους σκοπούς της Συνθήκης.

66 Από το σύνολο των προηγουμένων σκέψεων προκύπτει ότι, στο σύστημα της Συνθήκης, οι προσφορές των κοινοτικών παραγωγών ανταγωνίζονται, γενικώς, τις προσφορές εξωκοινοτικής προελεύσεως. Επομένως, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, ο Οργανισμός δεν μπορεί, ελλείψει ειδικών περιστάσεων ικανών να διακυβεύσουν τους σκοπούς της Συνθήκης, να ασκήσει το δικαίωμά του προαιρέσεως, όταν η τιμή που ζητά ο κοινοτικός παραγωγός είναι υπερβολικά υψηλή για να του εξασφαλίσει δυνατότητες διαθέσεως στην αγορά. Άλλωστε, «πλην εξαιρέσεων προβλεπομένων από τη Συνθήκη», το καθεστώς καθορισμού των τιμών που καθιερώνει το κεφάλαιο VI της Συνθήκης δεν παρέχει τη δυνατότητα, καταρχήν, να επιβληθεί στους καταναλωτές η υποχρέωση να αγοράζουν μεταλλεύματα κοινοτικής προελεύσεως σε τιμή υψηλότερη από την τιμή της αγοράς, η οποία προκύπτει από την αντιπαράθεση προσφοράς και ζητήσεως. Συγκεκριμένα, συνάγεται ότι ο Οργανισμός δεν θα μπορούσε, ενδεχομένως, ελλείψει νομικών εμποδίων που αντιτίθενται στην εκτέλεση μιας παραγγελίας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 61, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης, να επικαλεστεί την κοινοτική προτίμηση υπέρ των παραγωγών της Κοινότητας και, προς τον σκοπό αυτό, να εμποδίσει μια εισαγωγή, παρά μόνον εάν η τιμή που ζητούν οι παραγωγοί αυτοί είναι ισοδύναμη ή κατώτερη της τιμής που προσδιορίζεται είτε στην παραγγελία που κοινοποιήθηκε στον Οργανισμό από τον καταναλωτή κατά τη διαδικασία του άρθρου 60 της Συνθήκης στα πρώτα πέντε εδάφιά του, είτε, στην πράξη, στη σύμβαση που υποβλήθηκε προηγουμένως στον Οργανισμό προς υπογραφή, προκειμένου να συναφθεί κατ' εφαρμογήν του άρθρου 5α του Κανονισμού, ή αν οι προσφορές τους συ-

νεπάγονται για τον χρήστη πλεονεκτήματα, τα οποία μπορούν να αντισταθμίσουν ενδεχόμενη διαφορά τιμής.

67 Επιπλέον, πρέπει να υπογραμμιστεί ότι, ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία ο Οργανισμός μπορεί να ασκήσει το δικαίωμά του προαιρέσεως επί των μεταλλευμάτων που παράγονται εντός της Κοινότητας — όταν προσφέρονται υπό συνθήκες τιμής εξίσου ευνοϊκές, για τους χρήστες όσο και εκείνες που προσφέρουν οι ανταγωνιστές τους, ιδίως για μεταλλεύματα εξωκοινοτικής προελεύσεως — δεν υποχρεούται ωστόσο να ευνοήσει τη διάθεση της κοινοτικής παραγωγής, καθόσον το καθεστώς εφοδιασμού που καθιερώνει η Συνθήκη δεν κατοχυρώνει την αρχή της κοινοτικής προτιμήσεως υπέρ των παραγωγών όπως ήδη αποδείχθηκε (βλ. ανωτέρω σκέψεις 61 και 62). Ο Οργανισμός δεν μπορεί, ειδικότερα, να ασκήσει τα αποκλειστικά του δικαιώματα κατά τρόπο που να προωθεί το φυσικό ουράνιο που προσφέρει ένας κοινοτικός παραγωγός, εξασφαλίζοντας έτσι τη διατήρηση της δραστηριότητας της εκμεταλλεύσεώς του εντός της Κοινότητας, παρά μόνο σε συνάρτηση με την επιδίωξη των στόχων που ορίζει η Συνθήκη. Προκειμένου περί αποφάσεων στον τομέα της οικονομικής και εμπορικής πολιτικής, καθώς και της πυρηνικής πολιτικής, ο Οργανισμός διαθέτει ευρέα περιθώρια εκτιμήσεως στο πλαίσιο της ασκήσεως των αρμοδιοτήτων του. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο έλεγχος του Πρωτοδικείου πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να περιοριστεί στον έλεγχο της πρόδηλης πλάνης εκτιμήσεως ή της καταχρήσεως εξουσίας (βλ. μεταξύ άλλων την απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Οκτωβρίου 1994, C-280/93, Γερμανία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1994, σ. I-4973, σκέψεις 51 και 89 έως 91).

68 Ομοίως, οι διατάξεις του κεφαλαίου VI, οι οποίες προβλέπουν τη δυνατότητα, παρεκκλίσεως από τον εμπορικό μηχανισμό της αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως που καθιερώνει η Συνθήκη (βλ. ανωτέρω σκέψεις 62 έως 64), παρέχουν απλώς μια ευχέρεια στον Οργανισμό και στην Επιτροπή ή στο Συμβούλιο. Για τον λόγο αυτό, προκειμένου να διασφαλίσει μεταξύ άλλων τη γεωγραφική διαφοροποίηση των εξωτερικών πηγών εφοδιασμού, ο Οργανισμός διαθέτει τη διακριτική εξουσία να αντιτίθεται — χρησιμοποιώντας το αποκλειστικό του δικαίωμα να συνάπτει τις συμβάσεις προμηθείας μεταλλευμάτων και άλλων πυρηνικών καυσίμων κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζει τον εφοδιασμό κατά την αρχή της ίσης προσβάσεως στις πηγές, σύμφωνα με την αποστολή που του αναθέτει η Συνθήκη — σε ορισμένες εισαγωγές ουρανίου που συνιστούν κώλυμα στην επίτευξη αυτής της διαφοροποιήσεως. Το ίδιο ισχύει για την εξουσία της Επιτροπής, στο πλαίσιο της εφαρμογής του προπαρατεθέντος άρθρου 72, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, το οποίο εξουσιοδοτεί το όργανο αυτό να αποφασίζει τη δημιουργία αποθεμάτων ασφαλείας, οι μέθοδοι χρηματοδοτήσεως των οποίων πρέπει να εγκρίνονται από το Συμβούλιο. Τέλος, το Συμβούλιο διαθέτει την ευχέρεια να καθορίζει τιμές, δυνάμει του άρθρου

69 της Συνθήκης, κατά παρέκκλιση από τις διατάξεις του άρθρου 67, το οποίο καθιερώνει εμπορικό μηχανισμό καθορισμού των τιμών στηριζόμενο στην αντιπαράθεση προσφοράς και ζητήσεως υπό τις συνθήκες που προβλέπει το άρθρο 60.

69 Λαμβανομένου υπόψη του προεκτεθέντος νομικού πλαισίου, πρέπει να επισημανθεί ότι, στην υπό κρίση υπόθεση, η προσφεύγουσα δεν αναφέρει καμία ειδική περίσταση ικανή, αφενός, να αποτελέσει νομικό εμπόδιο για τον εφοδιασμό των κοινοτικών χρηστών με μεταλλεύματα εξωκοινοτικής προελεύσεως και, αφετέρου, να υποχρεώσει τον Οργανισμό να ασκήσει το δικαίωμά του προαιρέσεως επί της παραγωγής της, ενόψει των σκοπών που επιδιώκει η Συνθήκη. Υπό το πρίσμα αυτό, ο Οργανισμός και η Επιτροπή δεν υπερέβησαν τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτουν, θεωρώντας ότι οι κίνδυνοι που, κατά την ENU, απειλούν τη συνέχιση της εκμεταλλεύσεως των ορυχείων της φυσικού ουρανίου, η παραγωγή των οποίων αντιπροσωπεύει περίπου το 1,5 % της κοινοτικής καταναλώσεως, δεν θίγουν την εξασφάλιση ομαλού και δίκαιου εφοδιασμού των χρηστών της Κοινότητας.

70 Όσον αφορά ειδικότερα το επιχείρημα της προσφεύγουσας, ότι ορισμένες προσφορές εξωκοινοτικής προελεύσεως εξομοιώνονται με πρακτικές ντάμπινγκ, πρέπει να σημειωθεί ότι η Συνθήκη ΕΚΑΕ δεν περιλαμβάνει καμία ειδική διάταξη σχετική με τη διάρθρωση του καθεστώτος εφοδιασμού που καθιερώνει το κεφάλαιο VI της Συνθήκης ΕΚΑΕ και των μέτρων που αποσκοπούν στην καταπολέμηση των πρακτικών ντάμπινγκ στον τομέα των πυρηνικών πόρων. Υπό τις συνθήκες αυτές, ουδόλως επιτρέπεται ο εκ των προτέρων αποκλεισμός της εφαρμογής, στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, των διατάξεων για την καταπολέμηση των πρακτικών ντάμπινγκ που περιλαμβάνει η Συνθήκη ΕΚ. Πράγματι, όπως έκρινε το Δικαστήριο στην προπαρατεθείσα απόφαση της 14ης Νοεμβρίου 1978, δυνάμει του άρθρου 103 της Συνθήκης ΕΚΑΕ (σκέψη 15), οι διατάξεις της Συνθήκης ΕΚΑΕ, «εξεταζόμενες υπό το πρίσμα της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, φαίνονται ως απλή εφαρμογή, σε εξαιρετικά εξειδικευμένο τομέα, των νομικών αντιλήψεων που διαπνέουν τη δομή της γενικής κοινής αγοράς (...). Όπως η Συνθήκη ΕΟΚ, η Συνθήκη ΕΚΑΕ αποσκοπεί στη δημιουργία, στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της, ενός ομοιογενούς οικονομικού χώρου». Πρέπει όμως να επισημανθεί ότι η προσφεύγουσα δεν κατήγγειλε ενώπιον της Επιτροπής τις πρακτικές ντάμπινγκ τις οποίες προβάλλει και ότι δεν προσκόμισε, στην υπό κρίση υπόθεση, κανένα

συγκεκριμένο στοιχείο προς στήριξη των αιτιάσεών της. Επιπλέον, και εν πάση περιπτώσει, οι αιτιάσεις αυτές υπερβαίνουν τα όρια της παρούσας προσφυγής, με την οποία επιδιώκεται αποκλειστικά η ακύρωση αποφάσεως της Επιτροπής, δυνάμει του άρθρου 53 της Συνθήκης και δεν αφορά διαδικασία εξετάσεως καταγγελίας στον τομέα του ντάμπινγκ.

71 Υπό τις συνθήκες αυτές, χωρίς να χρειάζεται να ληφθεί απόφαση ως προς τη νομιμότητα της απλουστευμένης διαδικασίας αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως που καθιερώνει το άρθρο 5α του Κανονισμού, το Πρωτοδικείο δεν μπορεί παρά να διαπιστώσει ότι η άρνηση της Επιτροπής να ικανοποιήσει το αίτημα της προσφεύγουσας να ασκήσει ο Οργανισμός το δικαίωμά του προαιρέσεως και το αποκλειστικό του δικαίωμα να συνάπτει τις συμβάσεις προμηθείας μεταλλευμάτων κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίσει τη διάθεση του ουρανίου που παράγει η προσφεύγουσα δεν είναι πλημμελής από πλευράς του συστήματος εφοδιασμού που καθιερώνει η Συνθήκη.

72 Πράγματι, λαμβανομένων υπόψη των προηγουμένων σκέψεων, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας περί του υποτιθεμένου παρανόμου χαρακτήρα της απλοποιημένης διαδικασίας που καθιερώνει το άρθρο 5α του Κανονισμού είναι αλυσιτελής, καθόσον η έκβαση της παρούσας διαφοράς εξαρτάται μόνον από το αν οι διατάξεις της Συνθήκης μπορούν να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι υποχρεώνουν τον Οργανισμό και/ή την Επιτροπή να εξασφαλίσει τη διάθεση του φυσικού ουρανίου που προσφέρει η ENU. Συναφώς, από τις σκέψεις που αναπτύχθηκαν προηγουμένως προκύπτει ότι ο Οργανισμός και η Επιτροπή δεν είχαν ούτε την υποχρέωση ούτε το δικαίωμα να εξασφαλίσουν τη διάθεση της παραγωγής αυτής σε τιμή υψηλότερη της τιμής που διαμορφώνεται στην αγορά, για παρεμφερείς συμβάσεις, ελλείψει ειδικών περιστάσεων ικανών να δικαιολογήσουν παρέκκλιση από το καθεστώς εφοδιασμού που καθιερώνει η Συνθήκη. Επιπλέον και εν πάση περιπτώσει, έστω και αν υποτεθεί ότι η ENU ήταν διατεθειμένη, για σύντομη χρονική περίοδο, να προσφέρει την παραγωγή της σε τιμή τουλάχιστον εξίσου ευνοϊκή με την τιμή που προσφέρουν ορισμένοι από τους ανταγωνιστές της, πράγμα το οποίο δεν αποδεικνύεται, ο Οργανισμός και η Επιτροπή δεν θα είχαν υπερβεί τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτουν παραλείποντας να της εξασφαλίσουν αγορές διαθέσεως όπως διαπίστωσε το Πρωτοδικείο (βλ. ανωτέρω σκέψη 69).

73 Εν πάση περιπτώσει, έστω και αν υποτεθεί ότι η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας σχετικά με το άρθρο 5 και, ειδικότερα, με το άρθρο 5α του Κανονισμού είναι λυσιτελής, ο εκ μέρους του Πρωτοδικείου έλεγχος της νομιμότητας

των απλοποιημένων διαδικασιών αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως, που καθιερώνουν τα άρθρα αυτά, δεν παρέχει τη δυνατότητα διαφορετικής λύσεως όσον αφορά τις διεκδικήσεις της προσφεύγουσας. Πράγματι, οι απλοποιημένες αυτές διαδικασίες εξυπηρετούν τον σκοπό που επιδιώκεται με τις διατάξεις του άρθρου 60 της Συνθήκης και, γενικότερα, με το σύστημα εφοδιασμού που καθιερώνει το κεφάλαιο VI, ο οποίος συνίσταται στην εξασφάλιση του εφοδιασμού των χρηστών της Κοινότητας σε πυρηνικά προϊόντα σε τιμές διαμορφούμενες βάσει των κανόνων της αγοράς. Ειδικότερα, η θέσπιση απλουστευμένης διαδικασίας διαφορετικής από τη συγκεντρωτική διαδικασία αντιπαραθέσεως προσφοράς και ζητήσεως που προβλέπει το άρθρο 60, στα πέντε πρώτα εδάφιά του, εξηγείται από την εξέλιξη της συγκυρίας, η οποία χαρακτηρίζεται από υπερβολική προσφορά σε σχέση με τη ζήτηση, καθιστώντας αναποτελεσματική τη συγκέντρωση αυτή. Η απλοποιημένη διαδικασία λαμβάνει υπόψη την εξέλιξη αυτή της αγοράς, σύμφωνα με τους σκοπούς του καθεστώτος εφοδιασμού, την εφαρμογή του οποίου αναθέτει η Συνθήκη στον Οργανισμό (βλ., υπό την έννοια αυτή, τις προτάσεις που ανέπτυξε ο γενικός εισαγγελέας Roemer στην προπαρατεθείσα υπόθεση Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 1060, 1069).

Επιπλέον, προκειμένου ειδικότερα για την απλοποιημένη διαδικασία που καθιερώνει το άρθρο 5α, το Πρωτοδικείο επισημαίνει ότι η διαδικασία αυτή, η οποία εξουσιοδοτεί τους χρήστες να διαπραγματεύονται τις συμβάσεις προμηθείας απευθείας με τους παραγωγούς της εκλογής τους, δεν στερεί τον Οργανισμό από τα αποκλειστικά του δικαιώματα, τα οποία, στο σύστημα της Συνθήκης, πρέπει εν πάση περιπτώσει να ασκούνται σύμφωνα με τους κανόνες της οικονομίας της αγοράς. Πράγματι, το άρθρο αυτό προβλέπει ότι η σύμβαση, που αποτελεί αντικείμενο ελεύθερης διαπραγματεύσεως μεταξύ των επιχειρηματιών, «προκειμένου να συναφθεί υποβάλλεται στον Οργανισμό προς υπογραφή εντός δέκα εργασίμων ημερών (και ο Οργανισμός) πρέπει να αποφασίσει είτε να συνάψει τη σύμβαση, είτε να αρνηθεί τη σύναψή της, εντός δέκα εργασίμων ημερών από τη λήψη της συμβάσεως». Προκειμένου να παρασχεθεί στον Οργανισμό η δυνατότητα να ασκήσει ουσιαστικά τις προνομίες του, το ίδιο αυτό άρθρο διευκρινίζει τις ελάχιστες ενδείξεις που πρέπει οπωσδήποτε να περιλαμβάνει κάθε σύμβαση προμηθείας που υποβάλλεται στον Οργανισμό. Επομένως, η απλοποιημένη διαδικασία που θεσπίζει το άρθρο 5α του Κανονισμού συνάδει προς το καθεστώς εφοδιασμού που καθιερώνει η Συνθήκη.

74 Από το σύνολο των προηγουμένων σκέψεων προκύπτει ότι η παρούσα προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη, καθόσον αφορά την ακύρωση της αρνήσεως που αντέταξε η Επιτροπή στην αίτηση της προσφεύγουσας να διασφαλιστεί η διάθεση του ουρανίου που παράγει, βάσει των μηχανισμών που καθιερώνει το κεφάλαιο VI της Συνθήκης.

Β — *Ως προς το αίτημα εφαρμογής του «ειδικού προγράμματος»*

Συνοπτική έκθεση της επιχειρηματολογίας των διαδίκων

75 Η προσφεύγουσα ζητεί, επίσης, την ακύρωση της αποφάσεως, καθόσον απορρίπτει το αίτημά της περί εφαρμογής του «ειδικού προγράμματος». Υπογραμμίζει εκ προοιμίου ότι το «ειδικό αυτό πρόγραμμα» υπενθυμίζει στους χρήστες ότι τόσο η Συνθήκη όσο και ο Κανονισμός παρέχουν στον Οργανισμό το δικαίωμα να τους υποχρεώσει να αγοράσουν το ουράνιο της ENU στην τιμή την οποία είχε αποδεχθεί η ENU στο πλαίσιο του εν λόγω «προγράμματος». Πράγματι, το άρθρο 5α, στοιχεία ζ' και η', του Κανονισμού εξουσιοδοτεί τον Οργανισμό να αρνείται τη σύναψη συμβάσεων με αιτιολογημένη απόφαση. Αρκεί συναφώς να επικαλεστεί ο Οργανισμός το άρθρο 66 της Συνθήκης, το οποίο δεν επιτρέπει την εισαγωγή ουρανίου από τους καταναλωτές όταν ο Οργανισμός διαθέτει το μετάλλευμα αυτό σε μη καταχρηστική τιμή, πράγμα το οποίο ισχύει με την παραγωγή της ENU. Κατά την προσφεύγουσα, δεδομένου ότι δεν επιτρέπεται στους χρήστες να εφοδιάζονται από το εξωτερικό της Κοινότητας, απ' όπου προέρχεται το 70 % περίπου της κοινοτικής καταναλώσεως, δεν μπορούν να αρνηθούν να αγοράσουν το ουράνιο που προσφέρει η ENU.

76 Εξάλλου, η προσφεύγουσα υποστηρίζει, πρώτον, ότι ο Οργανισμός ήταν υποχρεωμένος να εφαρμόσει το «ειδικό σκέλος», καθόσον η Επιτροπή του είχε απευθύνει σχετική οδηγία, δυνάμει του άρθρου 53, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης. Στηρίζεται στο έγγραφο που του είχε απευθύνει στις 8 Δεκεμβρίου 1989 ο Cardoso e Cunha, μέλος της Επιτροπής, υπεύθυνος για τον τομέα ενεργείας στην Κοινότητα, στο οποίο τονιζόταν ότι «η πολιτική εφοδιασμού του Οργανισμού έπρεπε εφεξής να συμπεριλάβει ένα "ειδικό πρόγραμμα" που να παρέχει τη δυνατότητα αντιμετωπίσεως περιπτώσεων όπως η υπό κρίση (της ENU)» και είχε καλέσει τον Οργανισμό «να προχωρήσει στο στάδιο της συγκεκριμένης υλοποιήσεως των προτάσεων δράσεως που είχε υποβάλει σχετικώς» (παράρτημα 11 της προσφυγής).

77 Συναφώς, η προσφεύγουσα αντικρούει καταρχάς τον ισχυρισμό της Επιτροπής ότι το έγγραφο του Cardoso e Cunha εξέφραζε «ατομική άποψη» και όχι απόφαση της ίδιας της Επιτροπής εκδοθείσα από το αρμόδιο μέλος της. Υπενθυμίζει ότι το μέλος αυτό της Επιτροπής ασκεί, στον τομέα της ενεργείας, τις αρμοδιότητες που του παραχωρήθηκαν από την Επιτροπή στο πλαίσιο της κατανομής αρμοδιοτήτων και εξουσιών που πραγματοποιείται σύμφωνα με το άρθρο 27 του εσωτερικού κανονισμού της.

78 Η προσφεύγουσα αντικρούει στη συνέχεια την άποψη της Επιτροπής ότι το «ειδικό πρόγραμμα» επιβάλλει απλώς στον Οργανισμό την υποχρέωση «να θέσει σε εφαρμογή τους καλύτερα προσαρμοσμένους μηχανισμούς για τη λύση του προβλήματος με την πειθώ και με τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών του». Ισχυρίζεται ότι το «ειδικό πρόγραμμα» περιλαμβάνει έναν ακριβή μηχανισμό, υποχρεωτικό για την ENU καθώς και για τους κοινοτικούς καταναλωτές. Κατά την προσφεύγουσα, αυτό το «ειδικό πρόγραμμα», εγκριθέν από την Επιτροπή, συνιστά υποχρεωτική πράξη όχι μόνον ως προς τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα αλλά και ως προς τα μέσα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν.

79 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται, δεύτερον, ότι απορρίπτοντας με την προσβαλλομένη απόφαση το αίτημα της ENU περί υποχρεωτικής εφαρμογής του «ειδικού προγράμματος», η Επιτροπή παραβίασε τις αρχές της καλής πίστεως και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, καθόσον ο Οργανισμός είχε διαβεβαιώσει την ENU ότι αποτελούσε γι' αυτόν προτεραιότητα η ικανοποιητική λύση του προβλήματός της (παράρτημα 6 της προσφυγής). Ομοίως, η Επιτροπή είχε αναλάβει τη δέσμευση, με έγγραφο της 14ης Νοεμβρίου 1988, να «μελετήσει επισταμένως το πρόβλημα που έθεσε η ENU (...) για να βρει θετική λύση (...)» (παράρτημα 7 της προσφυγής). Επιπλέον, είχε ενημερώσει την ENU, με έγγραφο της 8ης Δεκεμβρίου 1989, ότι «συμμεριζόταν την άποψη ότι η πολιτική εφοδιασμού του Οργανισμού έπρεπε εφεξής να περιλαμβάνει "ειδικό πρόγραμμα", που να καθιστά δυνατή την αντιμετώπιση περιπτώσεων όπως της υπό κρίση (της ENU)» (παράρτημα 11 της προσφυγής). Τέλος, η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι, απαντώντας σε γραπτή ερώτηση, η Επιτροπή δήλωσε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, κατά τη συνεδρίαση του Απριλίου 1990, «ότι είχε αναλάβει τη δέσμευση στο πλαίσιο της Συνθήκης Ευρατόμ να αναζητήσει λύση στο πρόβλημα διαθέσεως της πορτογαλικής παραγωγής ουρανίου» (ερώτηση 190/90).

80 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το «ειδικό πρόγραμμα» αποτελούσε, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του κεφαλαίου VI της Συνθήκης, ένα σύνολο σοβαρών και ενδελεχών προσπαθειών που κατέβαλε ο Οργανισμός για να παρακινήσει τους καταναλωτές της Κοινότητας να εφοδιάζονται από την ENU. Προσθέτει ότι το έγγραφο του επιτρόπου Cardoso e Cunha, το οποίο μνημονεύει αυτό το «ειδικό πρόγραμμα», δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως οδηγία, καθόσον μόνο η Επιτροπή ως συλλογικό όργανο, σύμφωνα με το άρθρο 53, παράγραφος 1, της Συνθήκης έχει την εξουσία να απευθύνει τέτοιες πράξεις στον Οργανισμό. Για όλους αυτούς τους λόγους, η Επιτροπή εκτιμά ότι το «ειδικό πρόγραμμα» επιβάλλει απλώς στον Οργανισμό «μία υποχρέωση ως προς τα μέτρα (...) που πρέπει να θεσπισθούν για να τεθούν σε εφαρμογή οι καλύτερα προσαρμοσμένοι μηχανισμοί για την επίλυση του προβλήματος με την πειθώ και με τη χρησιμοποίηση των υπηρεσιών του».

81 Τέλος, η Επιτροπή αμφισβητεί ότι παραβίασε τις αρχές της καλής πίστεως και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης. Ισχυρίζεται ότι, διά του αρμοδίου μέλους της Επιτροπής, παρακολούθησε τις προσπάθειες που κατέβαλε ο Οργανισμός προκειμένου να μπορέσει η ENU να διαθέσει το απόθεμα ουρανίου της στην αγορά. Ούτε η ίδια ούτε ο Οργανισμός είχαν αναλάβει επίσημη υποχρέωση να επιλύσουν το πρόβλημα που έθεσε υπόψη τους η ENU.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

82 Η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας όσον αφορά τον υποτιθέμενο δεσμευτικό χαρακτήρα του «ειδικού προγράμματος» δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Πρέπει καταρχάς να επισημανθεί ότι το προπαρατεθέν έγγραφο του Cardoso e Cunha της 8ης Δεκεμβρίου 1989 δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να ερμηνευθεί ως παραπέμπον σε οδηγία απευθυνομένη στον Οργανισμό. Από τυπικής απόψεως περιορίζεται να εκθέσει τις σκέψεις που μελετά το αρμόδιο μέλος της Επιτροπής στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, όσον αφορά τη δράση του Οργανισμού. Πρόκειται επομένως για ανακοίνωση πολιτικού χαρακτήρα, που αποσκοπεί στην έναρξη διαπραγματεύσεων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να καταλήξουν σε δεσμεύσεις των επιχειρήσεων. Κατά συνέπεια, το έγγραφο αυτό δεν αναφέρεται σε οδηγία θεσπισθείσα προηγουμένως από την Επιτροπή ως συλλογικό όργανο βάσει του άρθρου 53, πρώτο εδάφιο, της Συνθήκης. Επιπλέον, βάσει του ουσιαστικού περιεχομένου της, η απευθυνόμενη στον Οργανισμό πρόσκληση δεν μπορεί να προσδώσει δεσμευτικό χαρακτήρα στο «ειδικό πρόγραμμα». Αναφέροντας απλώς ότι ο συντάκτης του «κάλεσε τον Οργανισμό να προχωρήσει στο στάδιο της συγκεκριμένης υλοποιήσεως των προτάσεων δράσεως που είχε διατυπώσει σχετικώς», δεν παρέχει καμία ένδειξη ως προς τον δεσμευτικό ή μη χαρακτήρα των προτεινομένων λύσεων. Η ερμηνεία αυτή επιβεβαιώνεται από το ίδιο το περιεχόμενο του «ειδικού προγράμματος», το οποίο έχει τη μορφή ενός συνόλου μη δεσμευτικών προτάσεων, όπως πιστοποιεί ιδίως η χρήση του δυνητικού μορίου «θα» (βλ. ανωτέρω σκέψη 8). Επομένως, με την επέμβασή του το αρμόδιο μέλος της Επιτροπής δεν είχε την πρόθεση να προσδώσει υποχρεωτική ισχύ στις λύσεις που πρότεινε με το «ειδικό πρόγραμμα».

83 Εν πάση περιπτώσει, οι μελετώμενες στο «ειδικό πρόγραμμα» λύσεις, η εφαρμογή των οποίων θα ακολουθούσε την απλοποιημένη διαδικασία του άρθρου 5α του Κανονισμού, μπορούσαν να εφαρμοστούν από τον Οργανισμό μόνον εφόσον δεν θα έθιγαν τα όρια μεταξύ των εξουσιών του και των εξουσιών της

Επιτροπής στο πλαίσιο του συστήματος εφοδιασμού που καθιερώνει η Συνθήκη. Ο δεσμευτικός ή μη χαρακτήρας του «ειδικού προγράμματος» πρέπει επομένως να εκτιμηθεί σε σχέση με τους σχετικούς κανόνες της Συνθήκης.

84 Συναφώς, έχει κριθεί ότι ο Οργανισμός δεν είχε δικαίωμα να αντιταχθεί στην εισαγωγή ουρανίου από τους κοινοτικούς χρήστες σε τιμή αισθητώς χαμηλότερη από την τιμή που ζητούσε η ENU απλώς και μόνον επειδή η παραγωγή της ENU ήταν διαθέσιμη σε τιμή μη καταχρηστική (βλ. ανωτέρω σκέψη 66). Όμως, η τιμή την οποία η ENU ισχυριζόταν ότι ήταν έτοιμη να δεχθεί, βάσει του «ειδικού προγράμματος» που της κοινοποιήθηκε στις 12 Δεκεμβρίου 1989, αντιστοιχούσε, κατά τις παρατηρήσεις της ενδιαφερομένης που δεν αμφισβήτησε η Επιτροπή, σε 19 ECU ανά λίβρα και ήταν, επομένως, αισθητώς υψηλότερη, κατά τα εμπιστευτικά στοιχεία που παρέσχε ο Οργανισμός και προσκόμισε η Επιτροπή στο πλαίσιο της παρούσας διαφοράς, που δεν αμφισβητήθηκαν από την προσφεύγουσα, από τις τιμές που συνομολογήθηκαν με τις πολυετείς συμβάσεις που συνήφθησαν μεταξύ των καταναλωτών της Κοινότητας και άλλων προμηθευτών εκτός της ENU, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου. Πράγματι, οι όροι τιμών που ήταν διατεθειμένη να δεχθεί η προσφεύγουσα έπρεπε να συγκριθούν, κατά την αντιπαράθεση προσφοράς και ζητήσεως που προβλέπει η Συνθήκη, με τους όρους τιμών που πρότειναν οι ανταγωνιστές της την ίδια εποχή και όχι — όπως υποστηρίζει η ενδιαφερομένη — με τη μέση τιμή για τις παραδόσεις που πραγματοποιούνταν κατά το τρέχον έτος δυνάμει των εν ισχύι πολυετών συμβάσεων, ήτοι στο πλαίσιο παλαιότερων πολυετών συμβάσεων, που βρίσκονταν στο στάδιο της εκτελέσεως, την οποία τιμή είχε δημοσιεύσει ο Οργανισμός στην ετήσια έκθεσή του. Όμως, τα προμνημονευθέντα εμπιστευτικά δεδομένα που προσκόμισε ο Οργανισμός αποκαλύπτουν συναφώς ότι καμία πολυετής σύμβαση δεν συνήφθη το 1990, και ότι οι οκτώ πολυετείς συμβάσεις που συνήφθησαν το 1991 από τους καταναλωτές της Κοινότητας με προμηθευτές άλλους εκτός της ENU, εν ισχύι μέχρι το έτος 2000, καθόριζαν τιμές αισθητώς χαμηλότερες από την τιμή που ζητούσε η ENU στο πλαίσιο του «ειδικού προγράμματος». Επομένως, η προσφεύγουσα δεν μπορούσε σε καμία περίπτωση να αξιώσει την υποχρεωτική εφαρμογή του «ειδικού προγράμματος», ελλείψει ειδικών περιστάσεων ικανών να δικαιολογήσουν μια τέτοια παρέκκλιση από το καθεστώς εφοδιασμού που καθιερώνει το κεφάλαιο VI της Συνθήκης, προκειμένου να εξασφαλιστεί η πραγματοποίηση των στόχων που ορίζει η Συνθήκη.

85 Άλλωστε, ακόμη και αν οι τιμές που προτείνει η ENU αποδεικνύονταν τουλάχιστον εξίσου ευνοϊκές με τις τιμές που συνομολογήθηκαν, τον ίδιο χρόνο, σε

ορισμένες παρεμφερείς συμβάσεις που συνήφθησαν μεταξύ των κοινοτικών καταναλωτών και άλλων προμηθευτών εκτός της ENU, ο Οργανισμός διέθετε εν πάση περιπτώσει διακριτική εξουσία στο πλαίσιο της ασκήσεως των αποκλειστικών του δικαιωμάτων, προκειμένου να εξασφαλίσει, ενδεχομένως, την προτιμησιακή διάθεση των μεταλλευμάτων που παράγονται εντός της Κοινότητας. Συναφώς, διαπιστώθηκε ήδη ότι ο Οργανισμός και η Επιτροπή δεν υπερέβησαν τα όρια της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτουν αρνούμενοι να επιβάλουν στους κοινοτικούς καταναλωτές την υποχρέωση να εφοδιάζονται από την ENU (βλ. ανωτέρω σκέψεις 67 έως 69).

86 Τέλος, ούτε τα επιχειρήματα που αντλεί η προσφεύγουσα από την αρχή της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης μπορούν να γίνουν δεκτά. Πράγματι, αρκεί να διαπιστωθεί ότι τα έγγραφα που επικαλείται η ENU, τα οποία προέρχονται από τον Οργανισμό, την Επιτροπή ή το αρμόδιο μέλος της Επιτροπής, δεν περιέχουν ούτε δέσμευση ως προς την υποχρεωτική θέση σε εφαρμογή του «ειδικού προγράμματος» ούτε άλλο στοιχείο ικανό να δικαιολογήσει τέτοια προσδοκία εκ μέρους της ενδιαφερομένης. Τουναντίον, από τη δικογραφία, και ειδικότερα από τις παρατηρήσεις της προσφεύγουσας, προκύπτει σαφώς ότι δεν είχε καμία αμφιβολία ως προς τον καθαρώς προσανατολιστικό χαρακτήρα του «ειδικού προγράμματος» (βλ. ανωτέρω σκέψη 9).

87 Επομένως, η παρούσα προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη καθόσον έχει ως αντικείμενο την ακύρωση της αρνήσεως της Επιτροπής να ικανοποιήσει το αίτημα της εφαρμογής του «ειδικού προγράμματος».

Επί του αιτήματος αποζημιώσεως

88 Η προσφεύγουσα ζητεί κατ' ουσίαν να υποχρεωθεί η Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 188, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης Ευρατόμ, να αποκαταστήσει τη ζημία που της προκάλεσε, αφενός, ο Οργανισμός Εφοδιασμού, παραλείποντας να ασκήσει το δικαίωμά του προαιρέσεως και το αποκλειστικό του δικαίωμα να συνάπτει τις συμβάσεις προμηθείας προκειμένου να εξασφαλίσει τη διάθεση του φυσικού ουρανίου που παράγει και, αφετέρου, η Επιτροπή παραβαίνοντας τις υποχρεώσεις της που υπέχει από τη Συνθήκη.

89 Καίτοι υποβάλλει παρατηρήσεις επί της ουσίας, η Επιτροπή προτείνει ένσταση απαραδέκτου της υπό κρίση αγωγής αποζημιώσεως.

90 Το Πρωτοδικείο υπενθυμίζει ότι, κατά το άρθρο 188, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚΑΕ, η εξωσυμβατική ευθύνη της Κοινότητας εξαρτάται από ένα σύνολο προϋποθέσεων όσον αφορά τον παράνομο χαρακτήρα της συμπεριφοράς που προσάπτεται στα κοινοτικά όργανα, το υποστατό της ζημίας και την ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της συμπεριφοράς και της προβαλλομένης ζημίας (βλ., για παράδειγμα, την απόφαση του Δικαστηρίου της 27ης Μαρτίου 1990, C-308/87, Grifoni κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. I-1203, σκέψη 6).

91 Επομένως, στην υπό κρίση περίπτωση, δεδομένου ότι η συμπεριφορά που προσάπτεται στον Οργανισμό και η άρνηση της Επιτροπής να ικανοποιήσει τα αιτήματα που της υπέβαλε η προσφεύγουσα δεν είναι πλημμελείς, όπως έχει ήδη κριθεί ανωτέρω, το αίτημα αποζημιώσεως πρέπει, εν πάση περιπτώσει, να απορριφθεί ως αβάσιμο, χωρίς να χρειάζεται να ληφθεί απόφαση επί του παραδεκτού.

Επί των δικαστικών εξόδων

92 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Επειδή η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (δεύτερο πενταμελές τμήμα)

αποφασίζει:

1) Απορρίπτει τις προσφυγές.

2) Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Vesterdorf Barrington Saggio

Kirschner Καλογερόπουλος

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Σεπτεμβρίου 1995.

Ο Γραμματέας Ο Πρόεδρος

H. Jung B. Vesterdorf